

ZAKON O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST¹
("Službeni glasnik BiH", broj 09/05, 35/05, 100/08 i 33/17)²

I . OPĆE ODREDBE

Član 1.

Teritorijalna primjena

Ovim zakonom uvodi se obaveza i regulira se sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Teritoriju Bosne i Hercegovine čini teritorija koja se nalazi pod suverenitetom Bosne i Hercegovine, uključujući i zračni prostor i morsko područje koje se, prema državnom i međunarodnom zakonu, nalazi pod suverenitetom ili jurisdikcijom Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Raspodjela prihoda po osnovu PDV-a

Sistem raspodjele i metod izračunavanja udjela prikupljenih prihoda po osnovu PDV-a uređuju se Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda, prema kriterijima utvrđenim u članu 21. stav 3. tač. (i), (ii) i (iii) Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

II . PREDMET OPOREZIVANJA

Član 3.

Predmet oporezivanja

PDV se, u skladu s odredbama ovog zakona, plaća na:

1. promet dobara i usluga (u daljnjem tekstu: promet dobara i usluga) koje poreski obveznik, u okviru obavljanja svojih djelatnosti, izvrši na teritoriji Bosne i Hercegovine uz naknadu;
2. uvoz dobara u Bosnu i Hercegovinu.

III. PROMET DOBARA I USLUGA

Član 4.

Promet dobara

Promet dobara je, u smislu ovog zakona, prijenos prava raspolaganja na stvarima (u daljnjem tekstu: dobra) licu koje tim dobrima može raspolagati kao vlasnik.

Dobrima se smatraju i voda, električna energija, plin, toplotna energija ili slično.

Prometom dobara, u smislu ovog zakona, smatra se i:

1. prijenos prava raspolaganja na dobrima uz naknadu na osnovu odluke državnog organa, organa lokalne samouprave ili na osnovu zakona;
2. isporuka dobara po ugovoru na osnovu kojeg se plaća provizija pri prodaji ili kupovini dobara;

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom prečišćenom verzijom zakonskog teksta. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljena verzija prečišćenog teksta propisa pravno valjana, trenutno važeća ili pravodobno dopunjena i mijenjana, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog neslužbenog prečišćenog teksta.

² Tekst koji je *italic* su izmjene i dopune objavljene u „Službenom glasniku BiH” broj 35/05, tekst koji je podvučen dopuna objavljena u „Službenom glasniku BiH” broj 100/08, dok je tekst koji je podvučen isprekidanom linijom izmjena objavljena u „Službenom glasniku BiH” broj 33/17.

3. isporuka dobara na osnovu ugovora o iznajmljivanju na određeni period na osnovu kupoprodajnog ugovora s odgođenim plaćanjem kojim je predviđeno da se pravo vlasništva prenosi najkasnije otplatom posljednje rate;
4. prijenos prava raspolaganja na novosagrađenim građevinskim objektima ili ekonomski djeljivim cjelinama u okviru tih objekata (u daljnjem tekstu: objekti);
5. prijenos poslovne imovine poreskog obveznika od strane ovlaštenog lica, uključujući likvidatore, stečajne upravnike i nadzornike, osim slučajeva iz stava 2. člana 7. ovog zakona;
6. upotreba dobara poreskog obveznika u vanposlovne svrhe;
7. razmjena dobara za druga dobra ili usluge.

Član 5.

Upotreba dobara u vanposlovne svrhe

Kada dobra koja čine dio njegove poslovne imovine poreski obveznik koristi u privatne svrhe ili u privatne svrhe svojih zaposlenika, odnosno kada dobrima raspolaže besplatno ili uz smanjenu naknadu, ili koristi robu u svrhe koje nisu povezane s njegovim poslovnim djelatnostima, te ako se PDV na dobra koja su u pitanju ili njihove sastavne dijelove može u potpunosti ili djelimično odbiti, takva upotreba ili raspolaganje smatra se prometom dobara izvršenim uz naknadu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ne smatra se prometom dobara uz naknadu:

1. besplatno davanje poslovnih uzoraka kupcima ili budućim kupcima u uobičajenim količinama za tu namjenu, pod uslovom da ih ti kupci ili potencijalni kupci ne stave u prodaju, odnosno da su u obliku koji onemogućava njihovu prodaju;
2. davanje poklona male vrijednosti u svrhu unapređivanja poslovne djelatnosti poreskog obveznika, ako se oni daju samo povremeno i ako se ne daju istim licima.

Poklonima male vrijednosti, u smislu stava 2. tačke 2. ovog člana, smatraju se pokloni čija pojedinačna cijena ne prelazi 20,00 KM.

Član 6.

Upotreba lično proizvedenih dobara, promjena svrhe i zadržavanje dobara nakon prestanka poslovanja

Prometom dobara uz naknadu smatra se i:

1. stavljanje u vlastitu upotrebu dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru obavljanja svojih poslovnih djelatnosti;
2. korištenje dobara za koja je ulazni porez u potpunosti ili djelimično odbijen a koja poreski obveznik u potpunosti ili djelimično koristi u svrhe obavljanja djelatnosti koje su oslobođene od plaćanja PDV-a;
3. zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka registracije, a za koja je ulazni porez u potpunosti ili djelimično odbijen.

Prometom dobara uz naknadu smatra se i prodaja ili iznajmljivanje zgrada koje je poreski obveznik izgradio od vlastitih sredstava i na vlastitom ili iznajmljenom zemljištu (gradilištu).

Izgradnja zgrada, u smislu stava 2. ovog člana, znači svaku izmjenu ili renoviranje vlastitih ili iznajmljenih zgrada poreskog obveznika u vrijednosti većoj od 10.000,00 KM. Odredbe stava 2. ovog člana odnose se i na zgrade koje poreski obveznik izgradi radi unapređivanja njegovih privrednih djelatnosti.

Član 7.

Prijenos imovine poreskog obveznika

Prijenosom dobara uz naknadu smatra se prijenos cjelokupne ili dijela imovine poreskog obveznika, ako je ulazni porez moguće u cijelosti ili djelimično odbiti, kada je ta imovina kupljena, proizvedena ili na drugi način stečena.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ne smatra se prometom dobara uz naknadu prijenos cjelokupne ili dijela imovine poreskog obveznika, koja tvori zaseban poslovni subjekt, sa ili bez naknade, ili kao ulog, ako je sticalac poreski obveznik ili tim sticanjem postane

poreski obveznik i ako produži da obavlja istu privrednu djelatnost, pod uslovom da kupac ima mogućnost dobiti istu stopu za odbijanje ulaznog poreza kao prodavac.

Odredbe stava 2. ovog člana primjenju se bez obzira da li je prijenos izvršen uz novčanu ili neku drugu naknadu.

Prodavac poslovne imovine dužan je da, u roku od osam dana od dana prodaje, obavijesti Upravu za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) o identitetu novog vlasnika poslovne imovine i iznosu koji je plaćen za nju.

Član 8.

Promet usluga

Prometom usluga, u smislu ovog zakona, smatraju se svi poslovi i radnje izvršene u okviru obavljanja privredne djelatnosti, a koji ne čini promet dobara iz članova 4. – 7. ovog zakona.

Prometom usluga smatra se:

1. prijenos i ustupanje autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova, kao i drugih imovinskih prava (u daljnjem tekstu: imovinska prava);
2. pružanje usluga uz naknadu na osnovu odluke državnog organa, organa lokalne samouprave ili na osnovu zakona;
3. pružanje usluga koje poreski obveznik bez naknade izvrši u vanposlovne svrhe osnivača, zaposlenih i drugih lica;
4. razmjena usluga za druga dobra ili usluge.

Član 9.

Korištenje usluga u vanposlovne svrhe

Prometom usluga uz naknadu smatra se i:

1. upotreba dobara koja čine dio poslovne imovine, za vanposlovnu upotrebu poreskog obveznika, zaposlenih ili drugih lica, kada je PDV na takva dobra moguće u potpunosti ili djelimično odbiti;
2. pružanje usluga koje poreski obveznik izvrši bez naknade ili uz smanjenu naknadu u vanposlovne svrhe osnivača, zaposlenih i drugih lica ili u svrhe koje nisu povezane s njegovim poslovanjem;
3. pružanje usluga koje poreski obveznik vrši u svrhe njegovog poslovanja, kada PDV na takvu uslugu, da je pruža drugi poreski obveznik, ne bi bilo moguće u potpunosti odbiti.

Član 10.

Vršenje usluga u svoje ime a za račun drugog lica

Kada poreski obveznik vrši usluge u svoje ime a za račun drugog lica, smatra se da je istovremeno i sam primio i pružio te usluge.

Stav 2. člana 7. se na sličan način primjenjuje na pružanje usluga.

Član 11.

Uvoz dobara

"Uvoz dobara" je svaki unos dobara u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

PDV se obračunava na sva dobra koja se uvoze.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, PDV se ne obračunava na dobra za koja je odmah po unošenju u Bosnu i Hercegovinu dato odobrenje za privremeno uskladištenje, carinski odobreni postupak ili upotrebu dobara prema članu 30. stav 1. tačka 2. ovog zakona, a za koja je pokrenut postupak privremenog uvoza uz oslobađanje od plaćanja uvoznih poreza, odnosno carinski postupak prijevoza.

IV. PORESKI OBVEZNICI

Član 12. Definicije

Poreski obveznik je svako lice koje samostalno obavlja privrednu djelatnost.

Pod pojmom djelatnosti, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumijeva se djelatnost proizvođača, trgovca ili pružaoca usluga koja se vrši s ciljem ostvarivanja prihoda, uključujući i djelatnosti eksploatacije prirodnih bogatstava, poljoprivrede, šumarstva i profesionalnih djelatnosti.

Pod "privrednom djelatnošću" podrazumijeva se iskorištavanje imovine ili imovinskih prava u svrhu ostvarivanja prihoda.

Obveznik je lice u čije ime i za čiji račun se vrši promet dobara, odnosno usluga ili uvoz dobara.

Obveznik je i lice koje vrši promet dobara, odnosno usluga ili uvoz dobara u svoje ime, a za račun drugog lica.

Država i njeni organi, entitetski organi, organi Distrikta i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana u skladu sa zakonom s ciljem obavljanja poslova iz djelokruga organa uprave, ne smatraju se obveznicima u smislu ovog zakona ako obavljaju promet dobara i usluga u okviru djelatnosti i transakcija u koje ulaze kao organi uprave.

Organi iz stava 6. ovog člana smatraju se obveznicima ako obavljaju promet dobara i usluga a takav promet dobara i usluga ili transakcije obavljaju se kao konkurencija firmama u privatnom vlasništvu.

Član 13.

Lica koja podliježu plaćanju PDV-a

Lica koja, u smislu ovog zakona, podliježu plaćanju PDV-a su:

1. obveznici koji vrše promet dobrima ili uslugama na koje se obračunava PDV;
2. poreski zastupnik koga odredi obveznik koji u Bosni i Hercegovini nema sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu, a koji obavlja promet dobara i usluga u Bosni i Hercegovini;
3. primalac usluga nabavljenih prilikom unapređivanja poslovanja, ako pružalac usluga koji nema sjedište u Bosni i Hercegovini, iz tačke 2. ovog stava, ne odredi poreskog zastupnika;
4. svako lice koje u fakturi ili drugom dokumentu koji služi kao faktura (u daljnjem tekstu: faktura) iskaže PDV, a koje, u skladu s ovim zakonom, nije dužno obračunati i uplatiti PDV;
5. u slučaju uvoza: primalac dobara, odnosno carinski dužnik utvrđen u skladu sa carinskim propisima; i
6. primalac dobara i usluga povezanih sa izgradnjom nepokretne imovine prema Poglavlju XII. ovog zakona.

V. MJESTO OPOREZIVANJA

Član 14.

Mjesto prometa dobara

PDV se obračunava, naplaćuje i plaća na mjestu prometa dobrima i uslugama a Bosna i Hercegovina smatra se jednim mjestom za vršenje prometa.

Za mjesto prometa dobrima smatra se da je u BiH ako je to mjesto:

1. gdje se dobra nalaze u trenutku slanja ili prijevoza do primaoca ili, po njegovom nalogu, do trećeg lica, ako dobra šalje ili prevozi isporučilac, primalac ili treće lice, po njegovom nalogu;
2. ugradnje ili montaže dobara, ako se ona ugrađuju ili montiraju od strane isporučioaca, primaoca ili, po njegovom nalogu, od strane trećeg lica;
3. gdje se dobra nalaze u trenutku isporuke, ako se dobra isporučuju bez otpreme, odnosno prijevoza;

- gdje dobra ulaze u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

Član 15.

Mjesto prometa usluga

Za promet usluga smatra se da je izvršen u BiH ako obveznik:

- ima stalno sjedište u BiH iz kojeg se pružaju usluge, ili
- u nedostatku takvog mjesta, ima stalnu adresu ili uobičajeno mjesto stanovanja u BiH.

Uz odredbe stava 1. ovog člana, mjestom gdje se vrši takav promet usluga smatra se da se nalazi u BiH kada se radi o mjestu gdje:

- se nalazi nepokretna imovina, ako se radi o pružanju usluge koja je neposredno povezana s tom nepokretnom imovinom, uključujući djelatnost posredovanja i procjene vrijednosti u vezi s tom nepokretnom imovinom, kao i projektiranje, pripremu i izvođenje građevinskih radova i nadzor nad njima;
- se obavlja prijevoz, a ako se prijevoz obavlja i u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu (u daljnjem tekstu: međunarodni transport), odredbe ovog zakona primjenjuju se samo na onaj dio prijevoza izvršen u Bosni i Hercegovini;
- je usluga stvarno izvršena, ako se radi o:
 - sporednim uslugama u oblasti transporta, kao što su utovar, istovar, pretovar i slične usluge;
 - uslugama iz oblasti kulture, umjetnosti, obrazovanja i nauke, sporta, zabavnoestradnim i sličnim uslugama, uključujući usluge organiziranja manifestacija, kao i s njima povezane usluge;
 - uslugama procjene vrijednosti pokretne imovine;
 - uslugama izvršenim na pokretnoj imovini.
- primalac usluge obavlja djelatnost, ima stalno sjedište, ispostavu, stalnu adresu ili uobičajeno prebivalište, ako se radi o uslugama:
 - prijenosa, ustupanja, propuštanja i stavljanja nekome na raspolaganje imovinskih prava, autorskih prava, prava na patente, licence, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine;
 - reklamiranja;
 - savjetnika, inženjera, advokata, revizora, računovođa, tumača, obrade podataka i davanja podataka;
 - preuzimanja obaveze da se u potpunosti ili djelimično odustane od vršenja neke djelatnosti ili korištenja nekog prava;
 - bankarskim, finansijskim uslugama i uslugama u oblasti osiguranja i reosiguranja, osim iznajmljivanja sefova;
 - stavljanja osoblja na raspolaganje;
 - pružanja telekomunikacionih usluga, što znači prijenos, emitiranje ili prijem znakova, signala, teksta, slika, zvukova ili informacija putem kablovskih, optičkih ili drugih elektromagnetnih sistema, uključujući i pravo na korištenje takvog prijenosa, emitiranja ili prijema;
 - iznajmljivanja pokretnih stvari, osim prijevoznih sredstava;
 - posredovanja prilikom pružanja usluga iz podtački a) do h).
- Ako usluge iz tačke 4. ovog člana pruža obveznik koji ima sjedište ili prebivalište u BiH za primaoca usluga koji nema svoje sjedište ili prebivalište u BiH, mjestom pružanja usluga smatra se mjesto gdje primalac usluge ima sjedište svoje firme ili prebivalište.

Član 16.

Posebna pravila

UIO, radi izbjegavanja duplog oporezivanja ili neoporezivanja, može u preciziranim slučajevima odrediti mjesto pružanja usluga za usluge iz člana 15. stav 2. tačka 4., kao i za usluge iznajmljivanja prijevoznih sredstava.

VI . NASTANAK PORESKE OBAVEZE

Član 17.

Opće

Poreska obaveza nastaje u momentu kada se izvrši jedna od sljedećih radnji, koja god bude najranija:

1. isporuka dobara ili vršenje usluga;
2. izdavanje fakture u skladu s ovim zakonom;
3. plaćanje ili djelimično plaćanje izvršeno prije izdavanja fakture;
4. nastanak obaveze plaćanja carinskog duga kod uvoza dobara, a ako te obaveze nema, u momentu kada bi nastala obaveza plaćanja tog duga;
5. za promet dobrima i uslugama prema članu 5., 6. i 9., po isteku poreskog perioda za vrijeme kojeg je izvršen promet; i
6. za svaku izmjenu u poreskoj osnovici prema članu 20., kada se izda faktura ili drugi dokument.

Član 18.

Nastanak poreske obaveze na promet dobara

Poreska obaveza na promet dobara nastaje u momentu:

1. otpreme ili početka prijevoza dobara primaocu ili trećem licu, po nalogu isporučioća, primaoca ili trećeg lica o kojem se radi;
2. preuzimanja vlasništva nad dobrima od strane primaoca u slučaju ugradnje ili montaže dobara od strane isporučioća ili, po njegovom nalogu, trećeg lica;
3. prijenosa prava raspolaganja na dobrima primaocu, ako se dobra isporučuju bez otpreme, odnosno prijevoza;
4. očitavanja stanja primljene vode, električne energije, plina ili toplotne energije s ciljem obračuna potrošnje;
5. uvoza dobara u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

U slučajevima iz stavova 2. i 3. člana 11., PDV postaje zaračunljiv kada dobra više ne podliježu carinski odobrenom postupanju.

Izuzetno od odredbi stava 1. tačke 5. i stava 2. ovog člana, kada uvezena dobra podliježu carinskim dažbinama ili drugim dažbinama s podjednakim učinkom, PDV se obračunava u momentu kada bi obaveza naplate uvoznih dažbina nastala da je tako propisano.

Odredbe stava 1. ovog člana odnose se i na djelimične isporuke dobara.

Djelimične isporuke iz stava 4. ovog člana postoje ako je za isporuku određenih dijelova ekonomski djeljive cjeline posebno ugovorena naknada.

Član 19.

Nastanak poreske obaveze na pružanje usluga

Usluga se smatra pruženom u momentu kada je izvršeno pojedinačno pružanje usluge.

Ako se za pružanje usluga izdaju periodične fakture, za promet usluga smatra se da je završen posljednjeg dana perioda za koji se izdaje faktura.

Djelimična usluga smatra se završenom u momentu kada je okončano pružanje tog dijela usluge.

Djelimična usluga iz stava 3. ovog člana postoji ako je za određene dijelove ekonomski djeljive usluge posebno ugovorena naknada.

VII. PORESKA OSNOVICA

Član 20.

Poreska osnovica kod prometa dobara i usluga

Poreska osnovica (u daljnjem tekstu : osnovica) prometa dobara i usluga jeste oporezivi iznos naknade (u novcu, stvarima ili uslugama) koju obveznik primi ili treba da primi za isporučena dobra ili pružene usluge, uključujući subvencije koje su neposredno povezane

sa cijenom tih dobara ili usluga, u koju nije uključen PDV, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

U osnovicu se uračunavaju i:

1. akciza, carina i druge uvozne dažbine, kao i ostali javni prihodi, osim PDV-a;
2. svi sporedni troškovi koje obveznik obračunava primaocu dobara i usluga (provizije, troškovi pakiranja, prijevoza, osiguranja i drugi vanredni troškovi koje isporučilac obračunava kupcu);
3. bilo koji iznosi koji se obračunavaju na povratnu ambalažu;
4. bilo koji troškovi priključivanja, naknade za ugradnju i drugi iznosi koji se obračunavaju kupcu od strane isporučioaca dobara ili davaoca usluga kao uslov da se izvrši promet dobara i usluga.

Ako naknada ili dio naknade nije plaćen u novcu, već u obliku prometa dobara i usluga, osnovicom se smatra tržišna vrijednost tih dobara i usluga u momentu njihove isporuke, u koju nije uključen PDV.

Pri razmjeni dobara i usluga, osnovicom se smatra vrijednost dobara ili usluga koje su predmet razmjene.

Osnovicu kod prometa dobara i usluga koje izvrši poreski obveznik koji nema uspostavljeno poslovanje u Bosni i Hercegovini čini naknada koju je primalac dobara ili usluga platio ili će platiti isporučiocu tih dobara, odnosno davaocu tih usluga koje izvrši promet dobara ili pruži usluge, uključujući i subvencije koje su direktno povezane sa cijenom takvog prometa.

U slučaju prometa dobara iz člana 5. i 6. ovog zakona, osnovicom se smatra nabavna cijena tih ili sličnih dobara u momentu prometa, bez PDV-a.

Osnovica za promet usluga iz člana 9. ovog zakona je iznos naknade za izvršene usluge. Ako je naknada za promet dobara ili usluga manja od tržišne vrijednosti ili ako je promet izvršen bez naknade, osnovica je tržišna vrijednost dobara, odnosno usluga u momentu njihovog prometa, bez PDV-a.

Ako je naknada za promet dobara ili usluga viša od iznosa na koji je poreski obveznik imao pravo, osnovicu čini iznos primljene naknade, u koju nije uključen PDV.

Sljedeće se ne uključuje u osnovicu:

1. popusti i druga umanjenja cijene, koji se primaocu dobara ili usluga daju na fakturi najkasnije u momentu izvršenja prometa dobara ili usluga;
2. iznosi koje obveznik primi od kupca kao naknadu troškova plaćenih u ime i za račun drugog, a koji su u njegovim knjigama knjiženi kao troškovi;
3. iznosi kamata koje je prodavac, odnosno davalac usluga obračunao na iznos koji je kupac dugovao, ako se iz ugovora ili druge dokumentacije o uplatama može utvrditi koji se dio uplata odnosi na kamate.

Ako se osnovica naknadno izmijeni, zbog vraćanja dobara isporučiocu, popusta koji kupac dobije nakon primljenih dobara ili pruženih usluga, ili ako se iznos naknade ne može naplatiti nakon iscrpljivanja svih zakonskih sredstava, obveznik koji je izvršio promet dobara ili usluga može, primjenom člana 55.stav 6. ovog zakona, izvršiti ispravku iznosa PDV-a.

Obveznik koji je izvršio promet dobara i usluga može ispraviti iznos PDV-a samo ako obveznik kome je izvršen promet dobara i usluga izmijeni odbitak ulaznog PDV-a i pod uslovom da o tome pismeno obavijesti isporučioaca dobara i usluga.

Ako se mijenja PDV obračunat i naplaćen na uvoz dobara, koji poreski obveznik uzima u obzir kao odbitak ulaznog poreza, odbitak ulaznog poreza može se ispraviti za razliku koja se javlja, na osnovu carinskih dokumenata ili odluke UIO.

Ako je PDV za uvoz dobara, koji je odbijen kao ulazni porez, povećan, smanjen ili je obveznik oslobođen obaveze plaćanja, obveznik je dužan, na osnovu carinskog dokumenta ili rješenja UIO, ispraviti odbitak ulaznog poreza u skladu s tom izmjenom.

Ako se ambalaža na koju je PDV obračunat i plaćen vrati, vrši se ispravka osnovice u periodu u kojem je ambalaža vraćena.

UIO može:

1. odrediti norme utvrđivanja osnovice kada se određena vrsta dobara izuzimaju za privatnu upotrebu; i

2. utvrditi standardne vrijednosti za određena dobra koja se izuzimaju za privatnu upotrebu od strane određenih grupa poreskih obveznika.

Član 21.

Poreska osnovica kod uvoza dobara

Poreska osnovica kod uvoza dobara u Bosnu i Hercegovinu je vrijednost tih dobara utvrđena u skladu sa carinskim propisima.

U osnovicu iz stava 1. ovog člana uračunava se i :

1. akciza, carina i druge uvozne dažbine, kao i ostali javni prihodi, osim PDV-a;
2. svi zavisni troškovi (provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja) koji nastanu nakon uvoza dobara do prvog odredišta u Bosni i Hercegovini.

Prvim odredištem, u smislu stava 2. tačke 2. ovog člana, smatra se mjesto koje je navedeno u otpremnici ili drugom dokumentu na osnovu kojeg se dobra uvoze u Bosnu i Hercegovinu.

Prilikom uvoza dobara u osnovicu se ne uračunava smanjena cijena i popusti u skladu s članom 20. stav 10. tačka 1. ovog zakona.

Kod uvoza dobara koje je obveznik privremeno izveo radi popravka, prerade, dorade ili druge obrade izvan Bosne i Hercegovine, osnovicu čini vrijednost te popravke, prerade, dorade ili druge obrade.

Član 22.

Pretvaranje vrijednosti strane valute u domaću valutu

Ako je osnovica za uvoz dobara u Bosnu i Hercegovinu izražena u stranoj valuti, za obračun te vrijednosti u domaćoj valuti primjenjuju se carinski propisi za obračunavanje carinske vrijednosti koji važe na dan nastanka poreske obaveze.

Ako je vrijednost dobara ili usluga izražena u stranoj valuti, za obračun te vrijednosti u domaćoj valuti primjenjuje se srednji devizni kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine koji važi na dan nastanka poreske obaveze.

VIII . PORESKA STOPA

Član 23.

Standardna stopa

Standardna stopa PDV-a na oporezivi promet dobara i usluga i uvoz dobara u Bosnu i Hercegovinu iznosi 17%.

IX. OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-A

Član 24.

Djelatnosti u javnom interesu

Sljedeće se oslobađa od plaćanja PDV-a:

1. javne poštanske usluge, osim telekomunikacionih usluga;
2. medicinske usluge i usluge zdravstvene zaštite, uključujući davanje ljudskih organa, krvi i mlijeka, koje se vrše u skladu sa zakonom kojim se regulira oblast zdravstvene zaštite, te usluge koje pružaju stomatolozi, zubotehničari i protetičari;
3. usluge socijalnog osiguranja, kao i s njima neposredno povezani promet dobara, pod uslovom da se vrše u skladu s propisima kojima je regulirana oblast socijalnog osiguranja;
4. usluge obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje, više i visoko), kao i s njima neposredno povezani promet dobara i usluga, pod uslovom da se vrše u skladu s propisima kojima je regulirana ta oblast;
5. usluge iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja, a koje pojedincima pružaju lica čija djelatnost nije usmjerena ka sticanju dobiti;

6. usluge lica koje angažiraju vjerske organizacije ili filozofska udruženja za obavljanja djelatnosti u tačkama 2.-4. ovog člana;
7. promet dobara i usluga koje su neposredno povezane s vjerskim obredima, a koje vrše registrirane vjerske organizacije, u skladu s propisima kojima je regulirano obavljanje te djelatnosti;
8. promet dobara i usluga koje su direktno povezane sa uslugama koje pružaju političke, sindikalne, humanitarne, dobrotvorne, invalidske i slične organizacije svojim članovima za članarinu, u skladu s propisima kojima su regulirane te djelatnosti, pod uslovom da takva oslobađanja ne dovode do poremećaja konkurencije na tržištu;
9. usluge iz oblasti kulture, uključujući i karte za kulturne manifestacije, kao i s njima neposredno povezani promet dobara i usluga, a koje lica čija djelatnost nije usmjerena ka sticanju dobiti vrše u skladu s propisima kojima je regulirana oblast kulture;
10. promet dobara i usluga koji vrše lica čije su djelatnosti oslobođene prema tačkama 2. i 9. ovog člana, pod uslovom da je takav promet izvršen isključivo za njihove vlastite potrebe i pod uslovom da takva oslobađanja ne dovode do poremećaja u konkurenciji;
11. usluge javnih radio i televizijskih servisa, osim onih koje su komercijalnog karaktera.

Član 25.

Finansijske i novčane usluge

Sljedeće se oslobađa od plaćanja PDV-a:

1. usluge osiguranja i reosiguranja, uključujući i prateće usluge posrednika i agenata (zastupnika) u osiguranju;
2. promet nepokretne imovine, izuzev prvog prijenosa prava svojine ili prava raspolaganja novoizgrađenom nepokretnom imovinom;
3. usluge izdavanja pod zakup i podzakup kuća za stanovanje, stanova i stambenih objekata na period duži od 60 dana, kao i usluge izdavanja pod zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta registriranog u zemljišnim knjigama;
4. finansijske usluge, uključujući:
 - a) odobravanje i upravljanje kreditima, garancijama ili drugim oblicima kreditnog osiguranja od strane kreditora;
 - b) usluge koje su povezane s upravljanjem depozitima, ušteđevinom i bankovnim računima, vođenjem platnih transakcija, prijenosom i izvršavanjem dospjelih obaveza, unovčavanjem čekova ili drugih finansijskih instrumenata, izuzev s plaćanjem dugova i faktoringa;
 - c) transakcije, uključujući vrijednosne papire, koje se odnose na novčanice i kovanice koje predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja u svakoj zemlji, osim kolekcionarskih predmeta (kovanica od zlata, srebra i drugih materijala, novčanica koje se ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja i kovanica numizmatičke vrijednosti);
 - d) trgovanje dionicama ili drugim vidovima učešća u preduzećima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uključujući njihovo izdavanje, osim čuvanja vrijednosnih papira;
 - e) upravljanje investicionim fondom;
5. isporuke zlata Centralnoj banci Bosne i Hercegovine;
6. važeće poštanske marke, poreske markice, administrativne i sudske takse;
7. igre na sreću.

Član 26.

Uvoz dobara

Sljedeće se oslobađa od plaćanja PDV-a:

1. konačni uvoz dobara čiji bi svaki daljnji promet od strane poreskog obveznika bio oslobođen od PDV-a u Bosni i Hercegovini;

2. konačni uvoz dobara koja su oslobođena plaćanja carine, osim ako nije drugačije propisano Zakonom o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15). Oslobođanje se ne primjenjuje na dobra oslobođena plaćanja carine prema članu 207. tačka a) alineje od 1) do 6) Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini;³
3. dobra u tranzitu kroz carinsko područje Bosne i Hercegovine;
4. dobra koja se, u okviru carinskog postupka, privremeno izvoze i u nepromijenjenom stanju ponovo uvoze, pod uslovom da su takva dobra oslobođena od plaćanja carine u skladu sa carinskim propisima;
5. uvezena dobra koja su oslobođena od plaćanja carine, a namijenjena za:
 - a) službene potrebe diplomatskih ili konzularnih predstavnika akreditiranih od strane Bosne i Hercegovine;
 - b) službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina;
 - c) lične potrebe stranih lica diplomatskih i konzularnih predstavnika akreditiranih od strane Bosne i Hercegovine, uključujući i članove njihovih porodica;
 - d) lične potrebe stranih lica međunarodnih organizacija, uključujući i članove njihovih porodica, ako je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina;
6. uvoz ulova s ribarskih brodova u lukama, pod uslovom da je takav ulov neprerađen ili da je bio podvrgnut samo onim postupcima koji su potrebni za očuvanje kvaliteta i da prije takvog uvoza nije izvršen nikakav promet;
7. usluge povezane s uvozom dobara, pod uslovom da je vrijednost takvih usluga uključena u osnovicu, u skladu s članom 21. stav 2. tačka 2. ovog zakona;
8. zlato i dragocjeni metali, novčanice i kovanice koje uvozi Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Član 27. Izvoz dobara

Sljedeće se oslobađa od plaćanja (oporezuje nultom stopom) PDV-a:

1. izvoz dobara iz Bosne i Hercegovine od strane ili u ime prodavca;
2. pružanje usluga, uključujući i prijevoz i druge pomoćne usluge, koje su direktno povezane sa izvozom ili uvozom dobara, u skladu s članom 11. stav 3. ovog zakona;
3. dobra koja iz Bosne i Hercegovine izveze kupac ili drugo lice u ime kupca koji nema sjedište u Bosni i Hercegovini, osim dobara koja su namijenjena za opremanje privatnih brodova, zrakoplova ili bilo kojih drugih prijevoznih sredstava koja se koriste za lične potrebe;
4. usluge izvršene na dobrima koja su uvezena u Bosnu i Hercegovinu i izvezena od strane lica koja su izvršila te usluge licu koje nema stalno sjedište, a ni stalno ili uobičajeno mjesto boravka u Bosni i Hercegovini;
5. usluge isporuke dobara ovlaštenim organizacijama koje ta dobra izvoze u okviru registriranih humanitarnih ili dobrotvornih aktivnosti;
6. pružanje usluga koje vrše predstavnici i drugi posrednici u ime i za račun drugog, pod uslovom da te usluge čine dio usluga koje su navedene u ovom članu ili usluge koje se vrše van BiH;
7. izvoz zlata centralnim bankama.

Član 28. Međunarodni prijevoz

Sljedeće se oslobađa od plaćanja PDV-a:

1. snabdijevanje plovniha objekata gorivom i drugim dobrima:

³ Izmjena objavljena u „Službenom glasniku BiH“ broj 33/17 stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se danom početka primjene propisa iz člana 208. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

- a) koji se koriste za plovidbu na otvorenom moru i koji prevoze putnike uz naknadu, odnosno koji su namijenjeni za obavljanje komercijalnih, industrijskih ili ribarskih aktivnosti;
 - b) koji se koriste za spašavanje i pomoć na moru.
2. snabdijevanje, popravak, održavanje i iznajmljivanje objekata prema podtačkama a) i b) tačke 1. ovog člana, kao i snabdijevanje, iznajmljivanje, davanje u zakup, popravak i održavanje opreme, uključujući i opremu za ribarenje, koja je ugrađena ili se koristi na takvim plovnim objektima;
 3. kupovina, popravak i davanje u zakup zrakoplova koje avioprijevoznici koriste za letove na međunarodnim linijama uz naknadu, kao i opticaj, davanje u zakup, popravak i održavanje opreme koja je ugrađena ili se koristi u takvim zrakoplovima;
 4. snabdijevanje gorivom i drugim dobrima zrakoplova iz tačke 3. ovog člana;
 5. pružanje usluga, osim usluga iz tačke 2. ovog člana, u svrhe zadovoljavanja direktnih potreba plovnih objekata iz tačke 2. ovog člana ili njihovog tereta;
 6. pružanje usluga, osim usluga iz tačke 3. ovog člana, za zadovoljavanje direktnih potreba zrakoplova iz tačke 3. ovog člana ili njihovog tereta.

Član 29.

Diplomatske i međunarodne organizacije

Sljedeće podliježe povratu PDV-a plaćenom za snabdijevanje dobrima i uslugama:

1. diplomatskih ili konzularnih predstavništava;
2. međunarodnih organizacija, ako je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina;
3. članova međunarodnih organizacija, uključujući i članove njihovih porodica, ako je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina.
4. *snabdijevanje dobrima i uslugama u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći u kojima je Bosna i Hercegovina obavezana međunarodnim ugovorom da obezbijedi da takvi projekti ne budu opterećeni PDV-om.*

Izuzetno od odredbe stava 1. tačka 4. ovog člana, snabdijevanje dobrima i uslugama u okviru projekata koji se finansiraju iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA fond) oslobađa se od plaćanja PDV-a.

UIO donosi propise kojima regulira pravo na povrat PDV-a prilikom kupovine dobara.

Član 30.

Posebna oslobađanja

Sljedeće se oslobađa od plaćanja PDV-a:

1. uvozi dobara namijenjenih za potrebe slobodnih zona i skladišta, osim carinskih;
2. isporuka dobara, pod uslovom da su:
 - a) prijavljena UIO, da je prethodno odobrenje za takvu isporuku izdato u skladu sa carinskim propisima i da su privremeno uskladištena;
 - b) isporučena u bescarinske zone ili bescarinska skladišta;
 - c) isporučena unutar slobodne zone i slobodnih skladišta;
 - d) isporučena za carinska skladišta.
3. svako pružanje usluga koje su povezane s prometom dobara iz tačke 2. ovog člana.

Mjesta iz tačke 2. podtački a) do d) definirana su carinskim propisima.

Svako oslobađanje od PDV-a po odredbama ovog člana priznaje se samo pod uslovom da određena dobra nisu puštena u slobodan promet i da je iznos PDV-a koji dopijeva puštanjem robe u slobodni promet jednak iznosu koji bi bio obračunat i naplaćen da su takva dobra oporeziva njihovim uvozom u Bosnu i Hercegovinu i unutar teritorije Bosne i Hercegovine.

PDV se ne plaća na promet dobara koji je izvršen u bescarinskim prodavnicama na međunarodnim aerodromima ili međunarodnim lukama koje su registrirane za međunarodni promet, pod uslovom da ta dobra iz Bosne i Hercegovine iznose putnici, u propisanim količinama, u drugu zemlju.

Pojam 'putnik', kako je naveden u stavu 4. ovog člana, znači svako lice koje posjeduje kartu na kojoj je naznačen određeni aerodrom ili određena luka u drugoj zemlji. UIO bliže propisuje uslove za primjenu stava 4. ovog člana, uključujući i PDV na izvoz na malo.

Član 31.

Uslovi za primjenu oslobađanja

UIO propisuje uslove za primjenu oslobađanja propisanih članom 24. - 30. ovog zakona.

X . ODBITAK ULAZNOG POREZA

Član 32.

Opće

Ulazni porez je, u vezi s poreskim obveznikom, iznos PDV-a koji mu je obračunat na promet dobara ili usluga i PDV koji plati ili treba platiti prilikom uvoza dobara, gdje se (u oba slučaja) radi o dobrima ili uslugama koje koristi ili treba koristiti u svrhu poslovanja koje vrši.

Obveznik ima pravo odbiti PDV koji je obavezan platiti ili ga je platio prilikom kupovine dobara ili usluga od drugog obveznika ili prilikom uvoza dobara, pod uslovom da ta dobra, odnosno usluge koristi za promet dobara i usluga koji podliježe plaćanju PDV-a.

Obveznik može ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza za promet dobara i usluga koji izvrši u inozemstvu, pod uslovom da bi pravo na odbitak ulaznog poreza postojalo da je takav promet izvršen u Bosni i Hercegovini.

Obveznik ne može ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza na:

1. promet dobara i usluga koje su oslobođene od plaćanja PDV-a, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano;
2. promet dobara i usluga izvršenih u inozemstvu, ako za taj promet ne bi imao pravo na odbitak ulaznog poreza da je izvršen u Bosni i Hercegovini;
3. promet dobara i usluga kupljenih od lica s prebivalištem u Bosni i Hercegovini, a koji nije registriran u skladu s ovim zakonom.

Obveznik ima pravo na odbitak ulaznog poreza na promet dobara i usluga koje su oslobođene plaćanja PDV-a prema:

1. članu 26. tačka 7. ovog zakona,
2. članovima 27. i 28. ovog zakona, i
3. članu 29. stav 2. ovog zakona.

Obveznik ne može ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza na:

1. nabavku, proizvodnju i uvoz putničkih automobila, autobusa, motocikla, plovnih objekata i zrakoplova i rezervnih dijelova za takva prijevozna sredstva, goriva i potrošnog materijala za potrebe prijevoza, kao i iznajmljivanje, održavanje, popravke i druge usluge koje su povezane s korištenjem tih prijevoznih sredstava, osim ako prijevozna sredstva i druga dobra koristi isključivo za obavljanje svoje poslovne djelatnosti;
2. izdatke za poslovne zabave i smještaj;
3. izdatke koji se odnose na sticanje nepokretne imovine koju obveznik ili njegovo osoblje koristi kao objekat za stanovanje, boravak djece ili kao objekat za rekreaciju i aktivnosti u slobodno vrijeme, kao i dobra i usluge povezane s njima ili njihovom upotrebom;
4. izdatke obveznika i zaposlenih lica za reprezentaciju;
5. isplate zaposlenim u naturi.

Pravo na odbitak ulaznog poreza obveznik može ostvariti samo ako posjeduje:

1. fakturu izdatu od strane drugog obveznika na kojoj je iskazan PDV u skladu s članom 55. ovog zakona;
2. dokument koji se odnosi na uvoz dobara, a kojim se potvrđuje da je primalac ili uvoznik prilikom uvoza platio PDV koji je na ovaj način iskazan;

3. ako ne raspolaže osnovnim sredstvima u skladu s članom 36. stav 2. i ako prijava za PDV sadrži sve podatke iz člana 39. stav 4. ovog zakona. Obveznik može odbiti ulazni porez od izlaznog PDV-a, ako ga ima, u poreskom periodu u kojem je PDV obračunat u skladu s članom 17. i 38. ovog zakona. Ako obveznik za kupljena dobra dobije fakturu u kojoj je PDV iskazan od strane lica koje, u skladu sa zakonom, ne može izdati takvu fakturu, on ne može ostvariti pravo na odbitak PDV-a koji je iskazan kao ulazni porez, bez obzira što je taj porez platio u dobroj namjeri. Ako obveznik primi fakturu na kojoj je iskazan iznos PDV-a u većem iznosu od iznosa koji je trebalo da bude obračunat i naplaćen u skladu s ovim zakonom, obveznik ne može više obračunati iznos odbiti kao ulazni porez, čak i ako je PDV plaćen.

Član 33.

Obračunavanje dijela ulaznog poreza koji se može odbiti – djelimično oslobađanje

Ako obveznik koristi isporučena ili uvezena dobra za potrebe svoje poslovne djelatnosti ili prima usluge da bi izvršio promet dobara i usluga s pravom ili bez prava na odbitak ulaznog poreza, može da koristi pravo na odbitak srazmjernog dijela tog ulaznog poreza. Srazmjerni dio ulaznog poreza odgovara onom dijelu prometa dobara i usluga s pravom na odbitak ulaznog poreza u ukupnom prometu u koji nije uključen PDV. Srazmjerni poreski odbitak utvrđuje se primjenom procenta srazmjernog odbitka na iznos ulaznog poreza umanjeno za iznos koji obveznik nema pravo odbiti. U dio PDV-a koji se može odbiti ne ulazi:

1. iznos za promet koji se odnosi na opremu koju obveznici koriste u obavljanju svojih poslovnih djelatnosti;
2. iznos za pružanje finansijskih usluga, ako se vrše kao povremene transakcije i
3. iznos za promet nepokretne imovine, ako se promet vrši kao povremene transakcije.

Iznos PDV-a koji se može odbiti utvrđuje se godišnje kao procenat i zaokružuje se na cijeli broj.

Iznos koji se može odbiti za tekuću godinu određuje se na osnovu podataka dostavljenih u prethodnoj godini, a ako nema podataka o prometu iz prethodne godine ili ako se radi o zanemarivom (minimalnom) iznosu, iznos koji se može odbiti određuje UIO na osnovu izjave obveznika.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, obveznik može, posebno za svaku djelatnost koju obavlja, odrediti dio koji se može odbiti, pod uslovom da odvojeno vodi knjige za svaku djelatnost i da dobije odobrenje od UIO.

UIO može od obveznika zahtijevati da odvojeno vodi knjige za svaku pojedinu oblast privrednih djelatnosti koje obavlja.

Član 34.

Zgrade s dvostrukom namjenom

PDV koji se odnosi na izgradnju zgrade, uključujući i njeno proširenje, a koja, uz prostorije za obavljanje privrednih djelatnosti obveznika, obuhvata i druge prostorije, može se odbiti u srazmjeri troškova za izgradnju prostorija firme u odnosu na ukupne troškove izgradnje.

Poslovnim prostorijama ne smatraju se:

1. prostorije koje se koriste za boravak vlasnika ili njegovih zaposlenika, bez obzira da li se te prostorije koriste i kao poslovne prostorije;
2. prostorije koje se iznajmljuju, osim u slučaju kada je obveznik dobrovoljno registriran za iznajmljivanje u smislu člana 61. ovog zakona.

PDV se može u potpunosti odbiti, pod uslovom da je dobavljač dobara, odnosno davalac usluga u fakturi jasno izvršio podjelu troškova koji se odnose na poslovne prostorije i druge prostorije.

PDV na bilo kakav popravak, renoviranje, izmjenu i održavanje zgrada iz stava 1. ovog člana, a koji se ne može direktno pripisati poslovnim prostorijama, može se odbiti u srazmjeri površine poslovnih prostorija u odnosu na ukupnu površinu zgrade.

PDV na bilo kakvu izgradnju, popravak ili održavanje nepokretne imovine, osim zgrada, može se odbiti saglasno općim odredbama zakona.

Član 35.

Drugi slučajevi dvostruke namjene

UIO može propisati način obračunavanja i odbijanja dijela ulaznog poreza koji se može odbiti za one vrste dobara koje često služe dvostrukoj namjeni.

Član 36.

Ispravka odbitka ulaznog poreza

Obveznik koji izvrši odbitak ulaznog poreza u skladu s odredbama ovog zakona dužan je da isti ispravi ako:

1. naknadno utvrdi da je odbitak ulaznog poreza obračunat u većem ili manjem iznosu od iznosa na koji je obveznik imao pravo;
2. je nakon obračunavanja poreza došlo do otkazivanja kupovine ili smanjenja cijena.

Obveznik, koji je ostvario pravo na odbitak ulaznog poreza pri nabavci opreme i objekata za vršenje svoje poslovne djelatnosti, dužan je izvršiti ispravku odbitka ulaznog poreza ako prestane ispunjavati uslove za ostvarivanje ovog prava, i to u roku od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela upotreba opreme, a u slučaju nepokretne imovine, deset godina od momenta početka upotrebe objekata.

Moment početka upotrebe opreme i objekata iz stava 2. ovog člana smatra se poreskim periodom u kojem je izvršen odbitak ulaznog poreza.

Opremom iz stava 2. ovog člana smatraju se stalna sredstva koja podliježu amortizaciji, čija nabavna cijena prelazi iznos od 10.000,00 KM, a koja se, prema propisima o računovodstvu, klasificiraju kao stalna materijalna aktiva obveznika.

Ispravka odbitka ulaznog poreza ne vrši se ako je iznos ispravke dijela PDV-a koji se može odbiti manji od pet procenata (najniži nivo).

UIO može bliže regulirati primjenu odredbi ovog člana u pogledu ispravke odbitaka ulaznog poreza.

Član 37.

Odbitak ulaznog poreza prilikom početka obavljanja oporezivih djelatnosti Dobra na zalihama

Svako lice koje se registrira kao PDV obveznik ima pravo na proporcionalni odbitak ulaznog poreza na dobra koja ima na zalihama na dan prije nego što se prvi put registrira kao PDV obveznik.

Proporcionalni odbitak ulaznog poreza određuje UIO na osnovu računovodstvenih podataka koje obveznik dostavi i podataka o zalihama robe drugih poreskih obveznika koji obavljaju sličnu djelatnost.

Obveznik iz stava 1. ovog člana može odbiti ulazni porez srazmjerno prometu dobara i usluga koje izvrši, ali nema pravo na povrat PDV-a po tom osnovu.

XI. PERIOD OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV-A

Član 38.

Period obračunavanja PDV-a

Poreski period za koji se obračunava PDV je jedan kalendarski mjesec.

Obveznik je dužan obračunati PDV za odgovarajući poreski period na osnovu ukupnog prometa dobara ili usluga iskazanih u fakturama u tom poreskom periodu.

Član 39.

Podnošenje prijave za plaćanje PDV-a i plaćanje poreza

Obveznici su dužni svoju PDV obavezu obračunatu za određeni poreski period navesti u mjesečnoj PDV prijavi.

Prijavu iz stava 1. ovog člana obveznik podnosi do 10-og u mjesecu po isteku poreskog perioda.

Obveznik podnosi prijavu za PDV bez obzira da li je obavezan platiti PDV u periodu za koji je prijava podnesena.

Prijava za PDV sadrži sve neophodne podatke za obračunavanje poreske obaveze obveznika.

Lica iz Poglavlja III. ovog zakona, koja podliježu obavezi plaćanja PDV-a, također plaćaju PDV u rokovima iz stava 2. ovog člana.

Kod uvoza dobara, PDV koji dopijeva na njih obračunava se, naplaćuje i plaća u skladu s propisima zakona koje se odnose na naplatu carinskih i drugih dažbina koje dopijevaju prilikom uvoza.

Oblik i sadržaj prijave za PDV propisuje UIO prema propisima donesenim prema ovom zakonu.

XII. POSEBNA SCHEMA ZA NAPLATU PDV-A NA PROMET POVEZAN S GRAĐEVINSKIM RADOVIMA

Član 40.

Opseg Posebne sheme

Obaveza plaćanja PDV-a kod prometa dobara i usluga koje su u vezi sa izgradnjom nepokretne imovine prebacuje se na lice kojem je izvršen promet u vezi sa izgradnjom te imovine (u daljnjem tekstu: Posebna shema).

Posebna shema odnosi se na građevinske radove na izgradnji novih zgrada, kao i radove na renoviranju, proširivanju i održavanju postojećih zgrada, a čija ukupna vrijednost prelazi iznos od 25.000,00 KM.

Član 41.

Funkcioniranje Posebne sheme

Izvođač radova koji je angažirao kooperanta za promet dobrima i uslugama, koje utiču na izvođenje građevinskih radova koje vrši izvođač, obveznik je plaćanja PDV-a koji mu obračuna kooperant.

Plaćanje PDV-a koji kooperant obračuna izvođaču, izvođač radova vrši s pozivanjem na PDV identifikacioni broj kooperanta.

Dokaz da je izvršio plaćanje izvođač radova dostavlja kooperantu.

Član 42.

Prava i obaveze prema Posebnoj shemi

Kooperant i izvođač radova su solidarno i pojedinačno odgovorni za plaćanje PDV-a, dok se ne primi dokaz da je fakturirani PDV plaćen.

Kooperant obračunava, plaća i podnosi prijavu za PDV prema Posebnoj shemi u skladu s odredbama ovog zakona, na isti način kao i za bilo koju drugu privrednu djelatnost.

Plaćanje PDV-a od strane izvođača radova, koji obračunava kooperant, tretira se kao ulazni porez, a dokaz o plaćanju istog je osnov za odbitak ulaznog poreza za dobavljača robe, odnosno davaoca usluga.

Član 43.

Produžetak primjene Posebne sheme

UIO može propisima produžiti primjenu Posebne sheme, tako da pravdanje i plaćanje PDV-a u ime isporučioaca dobara, odnosno davaoca usluga postane obaveza registriranog PDV obveznika koji prima građevinske radove.

XIII. POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

Član 44.

Male firme

Lice čiji ukupan promet dobara ili usluga (u daljnjem tekstu: ukupan promet) u prethodnoj godini ne prelazi ili nije vjerovatno da će preći iznos određen članom 57. stav 1. ovog zakona nije obveznik u smislu odredbi ovog zakona.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na obveznika koji je prethodno registriran, odnosno čiji je ukupan promet bio veći od iznosa određenog u članu 57. stav 1. ovog zakona.

Lice koje kao predstavnik domaćinstva obavlja poljoprivrednu ili šumarsku djelatnost za koju se porez na dohodak plaća u skladu s katastarskim prihodom od poljoprivrednog i šumskog zemljišta (u daljnjem tekstu: poljoprivrednik) nije obveznik u smislu odredbi ovog zakona ako je ukupan katastarski prihod svih članova domaćinstva niži od 15.000 KM.

Pojam "domaćinstvo" znači zajednica življenja, privređivanja i trošenja zajednički ostvarenih prihoda.

Lica iz stava 1. do 3. ovog člana nemaju pravo iskazivanja PDV-a u fakturama ili odbitka ulaznog poreza i nisu dužna voditi knjige na način propisan ovim zakonom.

Lica iz stava 1. do 3. ovog člana mogu, u bilo kom momentu, podnijeti zahtjev UIO za plaćanje PDV-a.

UIO, na osnovu zahtjeva od strane lica iz stava 6. ovog člana, donosi rješenje o njihovoj registraciji za PDV, a obaveza plaćanja PDV-a za takva lica traje najmanje 60 mjeseci.

Član 45.

Poljoprivrednici

Svi poljoprivrednici opisani u stavu 3. člana 44. koji nisu poreski obveznici imaju pravo na paušalnu naknadu za ulazni porez (u daljnjem tekstu: paušalna naknada) prilikom kupovine poljoprivrednih i šumarskih dobara i usluga koje nastaju kao rezultat djelatnosti na koje se plaća porez na katastarski dohodak od poljoprivrede i šumarstva, pod uslovima i na način utvrđen ovim članom i pod uslovom da su prethodno dobili odobrenje od UIO.

Paušalna naknada plaća se poljoprivredniku koji izvrši promet koji uključuje poljoprivredna i šumarska dobra i usluge licima koja se smatraju obveznicima u smislu ovog zakona.

Obveznici iz stava 2. ovog člana, kojima poljoprivrednici vrše promet dobara ili usluga, obavezni su paušalnu naknadu dodati na iznos koji plaćaju za promet dobara ili izvršene usluge.

Obveznici iz stava 3. ovog člana imaju pravo na odbitak paušalnog iznosa kao ulaznog poreza pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Bliže uslove za primjenu ovog člana donosi UIO.

UIO prije isteka tekuće godine utvrđuje iznos godišnje naknade za narednu godinu.

Iznos naknade utvrđuje se tako da se obveznicima prema ovom članu kompenzira PDV koji su im za promet dobara i usluga obračunali poljoprivrednici.

Član 46.

Usluge koje pružaju putničke agencije i turoperatora

Putničkim agencijama i turoperatorima (u daljnjem tekstu: putničke agencije), u smislu ovog zakona, smatraju se obveznici koji pružaju turističke usluge i koji, u vezi s tim uslugama, postupaju u svoje ime, pri čemu za organizaciju putovanja koriste dobra i usluge drugih obveznika koje putnici neposredno koriste (u daljnjem tekstu: putničke pogodnosti) i plaćaju PDV u skladu s ovim članom.

Sve usluge koje putnička agencija izvrši za organizaciju putničkih pogodnosti smatraju se, u smislu ovog zakona, jedinstvenom uslugom.

Mjesto vršenja jedinstvene turističke usluge utvrđuje se u skladu s članom 15. stavovi 1. i 2. ovog zakona.

Osnovica jedinstvene usluge koju vrši turistička agencija je iznos koji predstavlja razliku između ukupne naknade koju plaća putnik i stvarnih troškova koje putnička agencija plaća za primljena dobra i izvršene usluge od strane drugih obveznika, bez PDV-a.

Ako se lica koja vrše promet dobara i usluga turističkoj agenciji nalaze izvan Bosne i Hercegovine, PDV se ne plaća saglasno članu 28. stav 1. tačka 6. ovog zakona.

Ako se promet dobara i usluga djelimično vrši u Bosni i Hercegovini, a djelimično izvan Bosne i Hercegovine, PDV se plaća samo na onaj dio prometa koji se vrši u Bosni i Hercegovini.

Putnička agencija nema pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga za neposrednu korist putnika.

Član 47.

Korištena roba, umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti

Svaki obveznik koji, u okviru obavljanja svojih djelatnosti, radi ili u svoje ime ili u ime drugog lica prema ugovoru, na osnovu kojeg se provizija plaća za kupovine i prodaje, a koji kupi ili dobije korištenu robu, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete, s namjerom da ih preproda (u daljnjem tekstu: preprodavac), može se opredijeliti da PDV obračuna na transakcije koje se odnose na pojedine stavke, u skladu s ovim članom i članovima 48. i 49.

Pojam 'korištena roba' znači svaki pokretni predmet koji je pogodan za daljnju upotrebu u postojećem stanju ili nakon popravka, osim umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta, antikviteta, plemenitih metala i dragog kamenja.

Sljedeće se smatra plemenitim metalima: srebro (uključujući srebro kombinirano sa zlatom ili platinom), zlato (uključujući zlato kombinirano s platinom), platina i svi predmeti izrađeni od tih metala, pod uslovom da naknada za promet ovih metala ne prelazi tržišnu vrijednost.

Dragim kamenjem smatraju se: dijamanti, rubini, safiri i smaragdi, bez obzira da li su u obrađenom ili neobrađenom stanju, pod uslovom da nisu ugrađeni ili povezani u niske.

'Umjetnička djela', kolekcionarski predmeti' i 'antikviteti' slijede definicije pojmova navedene u Aneksu 1. ovog zakona.

Ako preprodavci istovremeno obračunavaju, naplaćuju i plaćaju PDV prema općim uslovima, obavezni su u svojim knjigama posebno knjižiti nabavku.

Preprodavci mogu obračunati i naplatiti PDV prema posebnim uslovima, ako su kupili ili dobili dobra iz stava 1. ovog člana:

1. od lica koja nisu obveznici;
2. od drugih obveznika koji, u skladu s ovim zakonom, nisu imali pravo na odbitak ulaznog poreza za promet takvim dobrima, a koji su oslobođeni prema članovima 24. i 25. ovog zakona;
3. od obveznika iz člana 44. stav 1. i 2. ovog zakona, ako je u pitanju poslovna imovina;
4. od drugih preprodavaca, u mjeri u kojoj promet podliježe plaćanju PDV-a prema posebnim uslovima prema ovom članu.

Ako su ispunjeni uslovi precizirani u članu 27. ovog zakona, promet dobara prema ovom članu također je oslobođen od PDV-a.

Preprodavci koji obračunavaju PDV u skladu s ovim članom i članovima 48. i 49. ovog zakona ne mogu na ispostavljenim fakturama iskazati PDV ili navesti bilo koji podatak na osnovu kojeg se može PDV obračunati.

UIO izdaje bliže propise kojima se propisuje primjena posebnih uslova, uključujući zahtjeve za fakturiranjem i vođenjem knjigovodstva itd.

Član 48.

Osnovica za promet korištene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta

Osnovica za promet dobara iz člana 47. ovog zakona je razlika između prodajne i nabavne cijene dobra, uz odbitak PDV-a koji je sadržan u toj razlici.

Nabavna cijena za preprodavca je ukupno plaćeni iznos u gotovini, dobrima ili uslugama, u koji ulaze svi porezi, provizije, troškovi i dažbine koje preprodavac plati licu od kojeg je nabavio ta dobra.

Prodajna cijena za preprodavca je ukupni iznos koji je preprodavac primio ili treba primiti od kupca ili trećeg lica, a u koji ulaze i subvencije koje su direktno povezane s takvim prometom, porezi, provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje preprodavac obračunava kupcu, uključujući i PDV.

Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene, oporezivi iznos je nula.

Preprodavac koji se odluči za vršenje obračuna izlaznog poreza prema općim uslovima propisanim ovim zakonom ima pravo na odbitak ulaznog poreza u skladu s općim odredbama u momentu kada je obračunata obaveza PDV-a postala naplativa.

Član 49.

Drugi slučajevi prometa umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta

Preprodavac može također odabrati da obračunavanje PDV-a vrši na razliku između prodajne i nabavne cijene za promet sljedećih dobara:

- a) umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta koje on sam uvozi;
- b) umjetničkih djela koja dobije direktno od umjetnika ili njegovog pravnog nasljednika;
- c) umjetničkih djela koja dobije po nižoj stopi od obveznika koji nije preprodavac.

Osnovica za promet dobara prema ovom članu je razlika između prodajne cijene preprodavca za takva dobra i nabavne cijene preprodavca za ta dobra, umanjena za PDV na tu razliku.

Nabavna cijena za uvoze je iznos koji je jednak osnovici za uvoz dobara, uvećan za PDV koji je obračunat i naplaćen ili plaćen na takav uvoz.

Nabavna cijena prema stavu 1. tačke 2. i 3. ovog člana je ukupno plaćeni iznos, u koji su uračunati svi porezi, provizije, troškovi i dažbine koje je preprodavac platio licu od kojeg je ta dobra dobio.

Prodajna cijena preprodavca je ukupno plaćeni iznos koji preprodavac primi ili treba primiti od kupca ili trećeg lica, u koji su uključene subvencije koje su direktno povezane s prometom, porezi i sve druge dažbine i zavisni troškovi nabavke, provizije, troškovi pakiranja, isporuke i osiguranja koje preprodavac obračunava kupcu, u koji je uključen PDV.

Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene za ista dobra, za osnovicu se smatra da je nula.

Preprodavac koji vrši promet dobara prema ovom članu ne može odbiti ulazni porez na dobra koja je dobio ili uvezao na ovaj način.

Odredbe člana 48. stav 2. i 3. ovog zakona primjenjuju se i na promet dobara u smislu ovog člana.

U slučajevima kada nije moguće obračunati PDV na svaki isporučeni artikal, jer su kupovina i prodaja izvršene u cijelosti, obveznik može odrediti maržu za oporezivanje prema posebnim uslovima za određeni poreski period, kao razliku između ukupnog prometa u tom periodu i ukupne nabavke dobara navedenih u članu 47. stav 2. ovog zakona.

UIO može izdati detaljnije propise u vezi s primjenom ovog člana.

Član 50.

Promet dobara na javnoj aukciji

Obveznik koji, prilikom unapređivanja svoje djelatnosti, radi ili u svoje ime ili u ime drugog lica po ugovoru na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju korištene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta na javnoj aukciji (u daljnjem tekstu: aukcionar), s namjerom da ih proda najboljem ponuđaču, može obračunavati i naplaćivati PDV saglasno ovom članu i članu 51. Zakona.

Ako aukcionar istovremeno obračunava i naplaćuje PDV prema općim i posebnim uslovima, obavezan je u svojim knjigama navesti odvojene podatke o prometu i obračunati i naplatiti PDV za svaki posebno.

Aukcionar može obračunati i naplatiti PDV u skladu sa stavom 1. ovog člana ako radi u ime nalogodavca koji je:

1. lice koje nije oporezivo lice;
2. drugi obveznik koji prema ovom zakonu nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a za ta dobra;
3. obveznik prema stavu 1. i 2. člana 44. ovog zakona, ako se radi o njegovim stalnim sredstvima;
4. preprodavac prema članu 47. ovog zakona.

Definicije iz stava 2. i 3. člana 47. primjenjuju se i na slučajeve navedene u ovom članu.

Član 51.

Osnovica za promet dobara na javnoj aukciji

Osnovica za promet dobara iz člana 50. ovog zakona je razlika između cijene koja je postignuta na javnoj aukciji i iznosa koji je aukcionar platio nalogodavcu za izvršeni promet dobara, u koji je uključen PDV koji je aukcionar platio na proviziju.

Iznos koji aukcionar treba platiti nalogodavcu jednak je razlici između cijene postignute na javnoj aukciji i iznosa provizije koju aukcionar primi ili treba primiti od nalogodavca, prema ugovoru kojim se provizija plaća pri prodaji.

Cijena koja je postignuta na aukciji je ukupni iznos u koji su uključeni porez i direktni troškovi, kao što su: provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja, a koje kupac plaća aukcionaru za robu.

Aukcionar je obavezan kupcu i nalogodavcu ispostaviti fakturu za svaki promet dobara na javnoj aukciji.

U fakturi koja se ispostavlja kupcu mora se navesti cijena dobara postignuta na aukciji, porezi i druge dažbine, te direktni troškovi (provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja) koje aukcionar obračunava kupcu dobara.

PDV se ne može posebno iskazivati na fakturi.

U fakturi koju aukcionar ispostavlja nalogodavcu mora odvojeno biti navedena cijena postignuta na aukciji i iznos provizije koju aukcionar treba primiti ili je primio od nalogodavca.

Ako je aukcionar fakturu navedenu u stavu 7. ovog člana ispostavio nalogodavcu koji je obveznik, takva faktura zadovoljava uslove za izdavanje fakture predviđene u članu 55. ovog zakona.

Smatra se da je nalogodavac izvršio promet dobara kada aukcionar ta dobra proda na javnoj aukciji.

XIV. POVRAT PDV-A

Član 52.

Povrat ulaznog poreza

Ako je iznos ulaznog poreza u poreskom periodu veći od iznosa izlazne poreske obaveze za isti period, obveznik ima pravo na povrat razlike.

Ako obveznik odluči da mu se ne izvrši povrat razlike iz stava 1. ovog člana, ta razlika se priznaje kao poreski kredit.

Svaki poreski kredit, koji se ne iskoristi nakon perioda od šest mjeseci, vraća se.

Svaki dospjeli povrat iz stava 1. ovog člana, na zahtjev obveznika, vrši se najkasnije u roku od 60 dana po isteku roka za predaju prijave za PDV.

Povrat ulaznog poreza zbog ispravke greške u plaćanju vrši se u roku iz stava 3. ovog člana, nakon što obveznik obavijesti UIO o nastaloj grešci ili nakon što je UIO utvrdi na bilo koji drugi način.

Obveznik čija je osnovna djelatnost izvoz dobara i koji u uzastopnim prijavama za PDV iskazuje iznos ulaznog poreza koji je veći od iznosa njegove izlazne poreske obaveze, ima pravo na povrat u roku od 30 dana od podnošenja prijave za PDV.

Obveznik, koji ne primi razliku u PDV-u u roku iz stava 3. i 4. ovog člana, ima pravo na kamatu po stopi propisanoj zakonom kojim se regulira stopa zatezne kamate, počevši od prvog dana nakon isteka roka od 30 dana od dana podnošenja prijave za PDV.

Ako je obvezniku dospio rok za plaćanje drugih poreza, obveznik prima povrat razlike umanjen za iznos poreskog duga.

Propise kojima se obuhvataju detaljni uslovi i način povrata ulaznog poreza donosi UIO.

Član 53.

Povrat PDV-a obveznicima koji nemaju uspostavljeno poslovanje u Bosni i Hercegovini

Svaki obveznik koji nema uspostavljeno poslovanje u Bosni i Hercegovini ima pravo na povrat ulaznog poreza koji mu je obračunat na promet dobara i usluga izvršenih od strane obveznika iz Bosne i Hercegovine ili koji je obračunat na uvezenu robu u Bosnu i Hercegovinu, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Obveznik iz stava 1. ovog člana ima pravo na povrat ulaznog poreza ako:

1. dobra kupi ili uveze, odnosno primi usluge u svrhu obavljanja djelatnosti koju strani obveznik obavlja u inozemstvu, pod uslovom da bi strani obveznik imao pravo na odbitak ulaznog poreza na tu djelatnost da je obavlja u Bosni i Hercegovini;
2. u toku perioda u kojem se priznaje pravo na povrat ulaznog poreza, ne vrši promet dobara i usluga koji bi se smatrao prometom izvršenim u Bosni i Hercegovini, osim:
 - a) usluga u vezi s uvozom dobara povezanim s članom 21. stav 2. tačka 2. ovog zakona;
 - b) usluga u vezi s uvozom u skladu s članom 26. i izvozom u skladu s članom 27. ovog zakona;
 - c) usluga na koje je PDV plaćen od strane lica za koje su te usluge izvršene.
3. Obveznici imaju pravo na povrat ulaznog poreza u određenom periodu na osnovu zahtjeva koji podnesu UIO.

Propise kojima će se bliže regulirati uslovi i način povrata ulaznog poreza donosi UIO.

Član 54.

Povrat PDV-a vezanog za izvoz od strane putnika

Fizička lica koja nemaju stalno mjesto prebivališta u Bosni i Hercegovini imaju pravo na povrat PDV-a na robu koju kupe u Bosni i Hercegovini i iznesu je izvan Bosne i Hercegovine, osim na: mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duhana.

Propise kojima će se bliže regulirati uslovi i način povrata PDV-a donosi UIO.

XV. ISPOSTAVLJANJE FAKTURE, KNJIGOVODSTVO I ČUVANJE DOKUMENATA

Član 55.

Poreske fakture

Obveznik je dužan klijentu izdati fakturu ili drugi dokument koji služi kao faktura (u daljnjem tekstu: faktura) za svaki promet dobara i usluga, izuzev za onaj promet koji je oslobođen u svrhe PDV-a u smislu člana 24. i 25. ovog zakona.

Obaveza izdavanja fakture iz stava 1. ovog člana postoji i ako je nastala obaveza plaćanja za dio prometa, odnosno prije nego što je izvršen cijeli promet.

Lice koje prima fakturu ili izdaje izvod o plaćanju mora osigurati da je dobavljač robe, odnosno davalac usluga obveznik.

Obaveza ispostavljanja poreske fakture smatra se ispunjenom kada kupac ili klijent ispostavi potvrdu o plaćanju, koja sadrži iste podatke kao što su oni na fakturi opskrbljivača.

UIO izdaje bliže propise o uslovima za poresko fakturiranje, uključujući i dopuštanje da se blagajnički računi ispostavljaju samo u maloprodaji, osim ako kupac ne traži fakturu, utvrđujući ograničenja za korištenje platnih izvoda klijenta.

Knjižno obavještenje izdaje se u sljedećim slučajevima kada:

1. se roba vraća nakon ispostavljanja fakture;
2. dobavljač dobara, odnosno davalac usluga nakon ispostavljanja fakture odobri sniženje cijene ili popust; i
3. dobavljač dobara, odnosno davalac usluga primi dodatnu uplatu za isporučena dobra, odnosno izvršene usluge nakon ispostavljanja fakture.

Lica koja nisu registrirana kao obveznici, kao i registrirani obveznici koji vrše promet dobara i usluga koji je oslobođen od PDV-a, ne mogu na fakturi iskazati iznos PDV-a ili na bilo koji drugi način naznačiti da je u fakturi sadržan iznos PDV-a.

Obveznik prema stavu 7. ovog člana, koji primi potvrdu o plaćanju na kojoj je naznačeno da iznos uključuje PDV, obavještava lice koje je ispostavilo potvrdu o plaćanju o ovim okolnostima i vraća primljeni iznos PDV-a.

Obveznik koji, suprotno stavu 7. i 8. ovog člana, prikaže iznos PDV-a na fakturi ili na bilo koji drugi način naznači da je u iznosu fakture uključen PDV, naznačeni iznos PDV-a plaća UIO.

Isto tako, PDV se plaća UIO ako obveznik iskaže previsok iznos PDV-a na fakturi ili na fakturi koja se odnosi na promet na koji se PDV ne treba plaćati u iznosu iskazanog PDV-a ili ako na drugi način naznači da fakturirani iznos uključuje PDV.

Plaćanje UIO pogrešno fakturiranog ili dobijenog iznosa može se izbjeći ako se greška ispravi u korist kupca.

U kalkulaciji cijena jasno se navodi da u cijenu nije uključen PDV.

Član 56. Knjigovodstvo

Svaki obveznik obavezan je voditi knjige s dovoljno podataka koji će omogućiti urednu primjenu PDV-a, uključujući i obračunavanje obaveze PDV-a za svaki period PDV-a i inspekciju od strane UIO.

Navedene knjige vode se u skladu s propisima o računovodstvu.

Dobavljač dobara, odnosno davalac usluga dužan je čuvati kopije svih faktura, knjižnih obavještenja i izvoda o plaćanju.

UIO može donijeti bliže propise o računovodstvu i knjigovodstvu, uključujući i utvrđivanje zahtjeva i uslova za pretvaranje računovodstva i knjigovodstva koje se vodi u stranoj valuti u državnu valutu u svrhu utvrđivanja poreske obaveze i drugih podataka koji se obavezno vode.

XVI . REGISTRACIJA OBVEZNIKA

Član 57. Registracija za PDV

Svako lice čiji oporezivi promet dobrima ili uslugama i promet dobrima oslobođenim uz kredit u prethodnoj godini prelazi ili je vjerovatno da će preći prag od 50.000 KM dužno je da se registrira prema ovom zakonu kao poreski obveznik. Kada se određuje da li je ili nije pređen prag od 50.000 KM, uzima se u obzir i promet povezanih firmi i ostalih subjekata koji su kroz posjedovanje dionica, ili na bilo koji drugi način, pod zajedničkom neposrednom ili posrednom kontrolom.

Bliže propise za registraciju obveznika, uključujući i registracije dozvoljene prema članu 44. stav 6. zakona, donosi UIO.

Registrirani obveznici ili lica koja raspolažu dobrima u pogledu kojih se prema ovom zakonu smatra da s njima raspolažu obveznici zavode se u jedinstveni registar (u daljnjem tekstu: poreski registar) koji vodi UIO, a koji služi u svrhu provođenja ovog zakona.

Bliže propise o zavođenju u jedinstveni registar obveznika, kao i o unošenju i ispravljanju podataka u tom registru donosi UIO.

Obveznik je dužan obavijestiti UIO o izmjenama podataka koji utiču na obračunavanje i plaćanje PDV-a, a koji su vezani za početak, mijenjanje ili prestanak djelatnosti, osim ako nije drukčije propisano ovim zakonom.

UIO izdaje rješenje o registraciji obaveze plaćanja PDV-a u poreski registar za svako lice iz stava 1. ovog člana.

Uvjerenje o registraciji jasno se izlaže na istaknutom mjestu u poslovnim prostorijama.

Obveznici podnose zahtjev za registraciju najkasnije osam dana prije započinjanja oporezivog poslovanja.

Sva lica koja prvi put postaju ili mogu postati obveznici dužna su UIO podnijeti zahtjev za registraciju najkasnije do 20-og u kalendarskom mjesecu po isteku mjeseca u kojem su ostvarila ili je vjerovatno da će ostvariti promet dobara ili usluga u iznosu koji je veći od iznosa propisanog u stavu 1. ovog člana.

Ta lica postaju registrirani obveznici danom koji utvrdi UIO u rješenju o registraciji koje se izdaje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, UIO po službenoj dužnosti određuje PDV obavezu poljoprivrednika čiji katastarski prihod prelazi iznos predviđen stavom 3. člana 44. ovog zakona.

Sva lica koja raspolažu dobrima, koja se prema ovom zakonu tretiraju kao da su isporučena od strane obveznika koji obavljaju svoju poslovnu djelatnost, obavezna su UIO podnijeti zahtjev za registraciju u roku od 15 dana od dana kada steknu pravo na raspolaganje takvim dobrima.

Oblik i sadržaj zahtjeva za registraciju propisuje UIO.

Član 58.

Registracija zasebnih poslovnih subjekata

Kada obveznik ima više od jednog poslovnog subjekta u Bosni i Hercegovini, podnosi zahtjev za registraciju kao da se radi o jednom poslovnom subjektu.

Na zahtjev obveznika prema prethodnom stavu, UIO može posebno registrirati svaki poslovni subjekt, pod uslovom da se knjigovodstvo vodi odvojeno za svaki od njih.

Član 59.

Zajednička registracija

Kada više obveznika zajednički obavlja djelatnosti koje su oporezive prema ovom zakonu, UIO može, na zahtjev tih obveznika, odobriti zajedničku registraciju.

Zajednička registracija može se odobriti i u slučaju kada dva ili više obveznika obavljaju djelatnosti koje su i oporezive i oslobođene prema ovom zakonu.

Uslov za zajedničku registraciju je da jedan obveznik, pravno lice ili matična firma, direktno ili indirektno, kroz posjedovanje svih dionica, u potpunosti posjeduje podružnu firmu ili firme drugog obveznika koje su uključene u zajedničku registraciju.

Član 60.

Registracija poreskih punomoćnika

Obveznik koji nema sjedište u Bosni i Hercegovini, a koji vrši promet dobara i usluga u Bosni i Hercegovini, registrira se kod poreskog punomoćnika koji ima sjedište u Bosni i Hercegovini.

Obveznik i punomoćnik su solidarno i pojedinačno odgovorni za porez koji se obračunava u skladu s ovim zakonom.

Prava i obaveze koje imaju obveznici u Bosni i Hercegovini, u skladu s ovim zakonom, odnose se i na punomoćnika.

Član 61.

Dobrovoljna registracija

UIO može dati odobrenje za dobrovoljnu registraciju licima koja vrše iznajmljivanje, poljoprivrednu obradu posjeda ili bilo kojeg njegovog dijela.

Dobrovoljna registracija može se odobriti licu koje iznajmljuje prostorije, osim ako se te prostorije izdaju za stanovanje.

Dobrovoljna registracija ne uključuje već ustanovljene zakupe osim ako to zakupac ne prihvati.

UIO može uslovno dati rješenje za dobrovoljnu registraciju licu koje kupuje i izgrađuje objekte i vrši unapređenja zemljišta u svrhu prodaje obvezniku.

Dobrovoljna registracija iz stava 1. ovog člana daje se na period od najmanje dvije kalendarske godine.

U slučaju da se dobrovoljna registracija odobri prije nego što se završi izgradnja objekata koji se izdaju u zakup, vrijeme registracije počinje teći od početka prvog zakupa.

UIO može bliže propisati postupak dobrovoljne registracije prema ovom članu.

Član 62.

Prestanak registracije

UIO, na zahtjev obveznika ili po službenoj dužnosti, može donijeti rješenje o brisanju obveznika iz jedinstvenog registra kada obveznik u prethodnoj kalendarskoj godini nije ostvario ukupan promet veći od iznosa utvrđenog odredbama stavova 1. do 3. člana 44. i stava 1. člana 57. ovog zakona.

Ako obveznik prestane obavljati poslovne djelatnosti, UIO po službenoj dužnosti donosi rješenje o prestanku registracije za PDV.

Prije donošenja rješenja o prestanku registracije, obveznik je dužan obračunati i platiti PDV na sve nabavke koje je izvršio do dana obavještanja UIO o prestanku obavljanja djelatnosti i izvršiti popis svih dobara na zalihama.

Obveznik je dužan obračunati PDV na dobra koja su popisana na zalihama, kao da se radi o kupovini dobara za njegove vlastite potrebe.

UIO donosi rješenje o prestanku registracije nakon izmirivanja poreskih obaveza iz stavova 3. i 4. ovog člana.

XVII. NADZOR OBRAČUNAVANJA, PLAĆANJA I NAPLATE PDV-A

Član 63.

Nadzor obračunavanja, plaćanja i naplate PDV-a

Nadzor obračunavanja, plaćanja i naplate PDV-a vrši UIO, u skladu s posebnim zakonom. Kod uvoza robe, obračunavanje, naplaćivanje i plaćanje PDV-a nadzire UIO u skladu sa carinskim propisima kao da PDV predstavlja uvoznu carinsku dažbinu.

XVIII. PREVENTIVNE MJERE PROTIV OBVEZNIKA KOJI VRŠE FIKTIVNI PROMET

Član 64.

Tumačenje

"Fiktivni promet" znači obavljanje poslovnih djelatnosti s ciljem da se prijevarom izbjegne plaćanje PDV-a.

Član 65.

Promet i poslovanje zasnovani na ugovorima koji su suprotni javnom redu i interesu

Izuzetno od odredbi propisanih u Poglavlju X. ovog zakona, UIO odbija zahtjeve za povrat PDV-a, ako do prometa na kojem je zasnovan zahtjev nije došlo zbog toga što se ugovorni osnov između dobavljača i primaoca osnovano smatra nevažećim.

UIO odbija zahtjeve iz stava 1. ovog člana, bez obzira na dobre namjere lica koje vrši potraživanje, a u vezi s nevaženjem ugovorne osnove.

Član 66.

Solidarna odgovornost

UIO odbija zahtjeve za povrat PDV-a u slučaju kada je podnosilac zahtjeva znao ili mogao znati da je isporučilac dobara, odnosno davalac usluga nepravilno izvršio obračun svog PDV-a.

Za podnosioca zahtjeva smatra se da je znao ili imao razloga znati da je promet izvršen pod uslovima koji ukazuju na to da su poslovne djelatnosti isporučioaca dobara, odnosno davatelja usluga neprofitabilne ako su svi troškovi poslovanja, uključujući i PDV, plaćeni. UIO je ovlaštena naložiti za određene registrirane poreske obveznika koji su u dugu – dužnike da PDV na isporuke registriranim obveznicima PDV-a, plati od strane primaoca isporuke.

Članovi 41. do 43. ovog zakona u vezi s prometom koji se odnosi na građevinske radove također se primjenjuju na primaoce i isporučioce dobara i usluga prema posebnoj shemi za poreske obveznike- dužnike, propisanoj u prethodnom stavu.

Posebna shema za poreske obveznike-dužnike može se primijeniti na određenog poreskog obveznika – dužnika ako je u opasnosti značajan iznos poreskih prihoda i ako UIO smatra da je korištenje ove posebne sheme neophodno i najprikladnije da bi se spriječilo akumuliranje dugova.

UIO će svojim propisima odrediti dodatne uslove za primjenu ove posebne sheme na poreske obveznike – dužnike.

Odluka o uvođenju posebne sheme za određenog poreskog obveznika-dužnika objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u najmanje tri najčitanije dnevne novine i ne može se primjenjivati na bilo kog poreskog obveznika – primaoca isporuke prije njenog objavljivanja.

XIX. KAZNE NE ODREDBE

Član 67.

Prekršaji

Svaki poreski obveznik koji činjenjem ili nečinjenjem napravi prekršaj podliježe novčanoj kazni za prekršaj. Poreski obveznik koji:

1. obračuna i naplati PDV na prijenos imovine koja čini firmu ili dio firme, u suprotnosti sa stavom 2. člana 7. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od obračunatog iznosa;
2. ne obračuna i ne plati PDV na osnovicu u skladu s članom 20. ovog zakona bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od neobračunatog ili neplaćenog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;
3. ne obračuna i ne plati ili pogrešno obračuna i plati PDV u skladu sa stavom 2. člana 38. i stavom 5. člana 39. ovog zakona bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od neplaćenog ili pogrešno obračunatog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;
4. ne podnese prijavu za PDV ili je ne podnese u propisanom roku, u skladu sa stavovima 1. do 4. člana 39. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu od 300 KM, osim u slučajevima kada je prijava negativna;
5. pogrešno obračuna iznos ulaznog poreza u skladu s Poglavljem X. ovog zakona bit će novčano kažnjen u iznosu od 50% od nezakonski stečene dobiti;
6. obračuna PDV, iskaže PDV na fakturama i odbije ulazni porez suprotno članu 44. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu od 100% od obračunatog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;
7. obračuna veću paušalnu naknadu od one koja je dozvoljena prema članu 45. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu od 100% od premašene naknade;
8. ne obračuna i ne plati PDV u skladu s članom 46. ovog zakona bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od neobračunatog ili neplaćenog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;

9. ne obračuna i ne plati PDV u skladu s članovima 47. - 49. ovog zakona, kao preprodavac korištene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od neobračunatog ili neplaćenog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;
10. ne obračuna i ne plati PDV u skladu s članovima 50. i 51. ovog zakona, kao aukcionar, bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara iznosu od 50% od neobračunatog ili neplaćenog iznosa, a minimalno u iznosu od 100 KM;
11. ne ispostavi fakturu ili ne sačuva primjerak fakture, u skladu s članom 55. stavovima 1. i 2. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu od 300 KM;
12. na fakturi ne iskaže PDV ili druge podatke iz kojih se iznos PDV može odbiti saglasno članovima 47. i 51. i PDV ne prikaže na fakturi ili u izvodima s cijenama jasno ne naznači da PDV nije uključen u skladu s članom 55. ovog zakona bit će novčano kažnjen u iznosu od 100% iskazanog PDV-a ili iznosa PDV-a koji se može oduzeti, a u iznosu od 300 KM u ostalim slučajevima;
13. ne vodi i ne čuva knjige u skladu s članom 56. ovog zakona, podliježe novčanoj kazni u rasponu od 300 KM do 10.000 KM;
14. ne obavijesti UIO o početku, izmjeni ili prestanku obavljanja svoje djelatnosti saglasno članu 57., 60. i 62. ovog zakona, bit će novčano kažnjen u iznosu od 100% od obaveze o kojoj se nije obavijestilo zbog propusta poreskog obveznika, a minimalno sa 1.000KM.

Ovlašteno lice koje radi za pravno lice podliježe istoj novčanoj kazni kao i pravno lice kako je propisano prethodnim stavom.

Kazne koje su propisane stavovima 1. i 2. ovog člana povećavaju se za 50%:

1. svaki put kada je počinitelj povratnik (ranije kažnjavan);
2. u slučajevima kada je poreski obveznik sprečavao UIO u otkrivanju prekršaja, i
3. u slučajevima kada je poreski obveznik počinio prekršaj primjenom sredstava prevare ili kroz uplitanje trećeg lica koje nije zaposlenik poreskog obveznika i ne zavisi od njega na bilo koji drugi način.

XX. ŽALBENI POSTUPAK

Član 68. Žalbe

Kada obveznik od službenika primi rješenje koje:

1. utiče na bilo koji iznos PDV-a koji mora platiti, direktno ili indirektno, ili
2. predstavlja rješenje kojim mu se nameće određena administrativna kazna; ili
3. predstavlja rješenje o oduzimanju bilo koje stvari koja mu pripada a koja je zadržana, odnosno kojom se produžava rok za sačinjavanje rješenja o tom oduzimanju; ili
4. predstavlja uslov za povrat bilo koje stvari koja je zadržana ili oduzeta,
5. utiče na registraciju ili poništenje registracije bilo kojeg lica prema ovom zakonu. od UIO može zahtijevati da izvrši reviziju tog rješenja.

Zahtjev za reviziju rješenja od strane UIO podnosi se u roku od 60 dana od dana donošenja rješenja putem pismenog obavještenja potkrijepljenog materijalnim dokazima koje određeno lice želi predočiti.

UIO može produžiti rok u okviru kojeg se zahtjev za reviziju treba izvršiti prema stavu 1. ovog člana za onoliko dugo koliko smatra da je potrebno.

UIO u roku od 60 dana od prijema zahtjeva u pisanom obliku obavještava obveznika koji je zahtijevao reviziju prema stavu 1. ovog člana o svojoj odluci u vezi s revizijom rješenja.

Kada UIO ne obavijesti obveznika kako se to od nje traži, smatra se da je potvrdila rješenje.

U roku od 60 dana od dana kada je UIO ili poslala obavještenje o svojoj odluci po zahtjevu za reviziju ili od kada se smatra da je potvrdila svoje rješenje, obveznik koji je zahtijevao reviziju može se žaliti Osnovnom sudu za prekršaje.

Žalba Osnovnom sudu za prekršaje sačinjava se u pisanom obliku i prate je materijalni dokazi koje obveznik (u daljnjem tekstu: podnosilac žalbe) želi predočiti.

UIO, u roku od 30 dana od dana kada je obaviještena o žalbi, odgovara u pisanom obliku.

Osnovni sud za prekršaje vodi saslušanje žalbe u roku od 60 dana od dana kada je žalba podnesena.

Podnosilac žalbe može usmene ili pisane dokaze dati Osnovnom sudu za prekršaje tokom saslušanja žalbe, a u slučajevima kada do toga dođe i UIO se daje mogućnost da predoči usmene i pisane dokaze.

Osnovni sud za prekršaje obavještava učesnike u postupku o svojoj odluci, zajedno s pisanim razlozima za odluku, u roku od 30 dana od dana okončanja saslušanja.

Podnosilac žalbe ili UIO mogu se žaliti Vrhovnom sudu u svrhu revizije odluke koju je donio Osnovni sud za prekršaje.

Teret dokazivanja da je rješenje UIO pogrešno leži na podnosiocu žalbe.

Zahtjev za reviziju rješenja od strane UIO koji je sačinjen u skladu sa stavom 1. ovog člana, žalba podnesena Osnovnom sudu za prekršaje prema stavu 6. ovog člana ili molba Vrhovnom sudu za reviziju rješenja prema stavu 12. ovog člana ne obustavlja bilo kakvu obavezu plaćanja bilo kakve dažbine oko koje se vodi spor, osim ako UIO, Osnovni sud za prekršaje ili Vrhovni sud, po molbi zbog poteškoća u poslovanju, ne nalože da se obaveza plaćanja obustavi dok ne donesu svoju odluku.

Kada se spor konačno riješi u korist:

1. UIO, obveznik plaća neplaćeni porez, kazne i kamate koje su narasle do trenutka kada je ta stvar riješena, i
2. podnosioca žalbe, UIO:
 - a) vrši povrat više uplaćenog poreza zajedno s kamatom na taj iznos koja je narasla do trenutka kada je ta stvar riješena, i
 - b) u slučaju kada je bilo šta vraćeno vlasniku, prodano ili uništeno –
 - i. vraća se iznos koji je jednak iznosu plaćenom od strane vlasnika za vraćanje te stvari, ili
 - ii. u slučaju kada je određena stvar uništena, iznos koji je jednak dobitku od prodaje; ili
 - iii. izvršiti povrat iznosa koji je jednak tržišnoj vrijednosti te stvari u momentu njenog oduzimanja prije uništenja.

UIO u predviđenim propisima donosi bliže odredbe prema ovom članu.

XXI. POSEBNE I DODATNE ODREDBE

Član 69. Odobrenje

UIO može izmijeniti iznose precizirane u članu 44. stav 3. i članu 57. stav 1. ovog zakona, ako se kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine za KM prema EUR-u značajno mijenja, ili ako se propisi o utvrđivanju katastarskog prihoda izmijene.

Član 70. Detaljni propisi

Kombinirana nomenklatura tarifnih oznaka koristi se za razvrstavanje proizvoda, dok se standardna klasifikacija djelatnosti koristi za klasifikaciju poslovnih djelatnosti.

UIO donosi propise za provođenje ovog zakona, uključujući i kriterije u vezi s oslobađanjima, te način na koji se mogu ostvariti.

UIO može propisima izdatim u skladu s ovim zakonom propisati da svako fizičko lice koje krši odredbe propisa podliježe novčanoj kazni do 3.000 KM, da odgovorno lice u pravnom licu podliježe novčanoj kazni do 5.000 KM i da svako pravno lice podliježe novčanoj kazni do 10.000 KM.

Član 71. Tumačenje

U ovom zakonu 'poslovanje' uključuje svaki oblik trgovine, profesije ili zanimanja. Sljedeće se smatra obavljanjem poslovanja:

1. stavljanje objekata od strane kluba, udruženja ili organizacije (za članarinu ili drugu naknadu) na raspolaganje njihovim članovima;
2. ulaz lica u prostorije uz naknadu.

'Stalna sredstva' obuhvataju kompjutersku opremu, zemljište i zgrade, građevinske radove, renoviranje i radove na postavljanju instalacija.

'Dokument' znači sve na čemu su zabilježeni podaci bilo kakvog opisa.

'Ulazni porez' u vezi s poreskim obveznikom znači iznos PDV-a koji se zaračunava prilikom isporuke dobara ili usluga tom obvezniku, i PDV koji je on platio ili treba da plati prilikom uvoza dobara, pri čemu se (u oba slučaja) radi o dobrima ili uslugama koje se koriste ili se trebaju koristiti u poslovne svrhe tog obveznika.

'Faktura' obuhvata i svaki dokument koji je sličan fakturi.

'Izlazni porez', u pogledu poreskog obveznika, znači PDV koji obračunava na promet koji vrši.

'Propisan' znači propisan propisima.

'Propisi' znači propisi koje donese UIO prema ovom zakonu.

'Promet' ima značenje koje je dato članom 4. i 8.

'Porez' znači porez na dodatu vrijednost.

'Poreska faktura' ima značenje dato članom 55.

'Poreski obveznik' ima značenje dato članom 12. i predstavlja lice koje je obavezno da bude registrirano u svrhe PDV-a prema članu 57. ovog zakona.

U članovima ovog zakona, gdje je dato ovlaštenje UIO da izdaje propise, «UIO» se također odnosi i na Upravni odbor, uspostavljen prema Zakonu o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 44/03), uz poštivanje podjele odgovornosti između Odbora i UIO, kako je propisano navedenim zakonom.

XXII . PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72.

Povrat PDV-a u periodu do 30.6.2006.godine

U periodu od *01.01.2006.* do *31.12.2006.* godine, primjena člana 52. ovog zakona bit će suspendirana na način da se za iznose ulaznog poreza poreskih obveznika, koji prelaze iznose izlaznog poreza za bilo koji dati poreski period, neće vršiti povrat, nego će se prenositi kao akontacija za buduće obaveze po PDV-u za period od šest mjeseci.

U slučajevima gdje poreska akontacija nije iskorištena u okviru perioda navedenog u stavu 1. ovog člana, poreski obveznik će, po svom zahtjevu, imati pravo na povrat.

UIO može produžiti period u kojem je suspendirana primjena člana 52. najviše na još jedan period od 12 mjeseci.

Primjena stava 6. člana 52. ovog zakona, bez obzira na prethodne stavove ovog člana, neće biti suspendirana.

Član 73.

Obračunavanje vrijednosti prometa dobara i usluga izvršenog do 30.06.2005.

Dobavljač dobara i davalac usluga dužan je da, na dan *31.12.2005.* godine, izvrši obračun vrijednosti dobavljenih dobara i izvršenih usluga, a koja nije naplatio od kupaca i da ih obračuna navedenim kupcima.

Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na usluge kooperanata glavnog izvođača radova.

Ako je obračun iz stava 1. ovog člana izvršen poslije *01.01.2006.*, a u kojem je evidentirana ukupna vrijednost dostavljene robe i izvršenih usluga, osnovica za obračun PDV-a je samo ona vrijednost koja je obračunata za period poslije *01.01.2006.* godine.

Osnovica iz stava 3. ovog člana umanjuje se i za unaprijed plaćene iznose koji su uplaćeni do 31.12.2005. godine i koji se odnose na promet investicione opreme, stalnih sredstava, izgradnju nekretnina i usluge koje treba da se izvrše nakon 01.01.2006. godine, ako je porez na promet proizvoda i usluga obračunat i plaćen u skladu s propisima koji reguliraju oporezivanje po navedenom osnovu.

Svaka faktura koja se ispostavi do 31.12.2005., a u vezi s kojom se ne izvrši promet dobrima ili uslugama, poništava se.

Svaki dobavljač robe, odnosno davalac usluga koji vrši kontinuirani promet dobara i usluga i koji ispostavlja naknadne fakture za takav promet, te izvrši obračun do 31.12.2005. godine, obračunava porez na promet proizvoda i usluga u skladu s propisima koji su regulirali oporezivanje po navedenom osnovu.

Član 74.

Konačni obračun poreza na promet proizvoda i usluga i rokovi za plaćanje poreza

Obveznici poreza na promet proizvoda i usluga dužni su da, najkasnije do 20.2.2006. godine, UIO dostave konačan obračun poreza na promet proizvoda i usluga, za period poslovanja od 1.1. do 31.12.2005. godine.

Porez na promet proizvoda i usluga u vezi s kojim se javlja obaveza obračunavanja do 31.12.2005. godine plaća se u rokovima i na način propisan za plaćanje tog poreza nakon podnesene prijave.

Iznos poreza na promet koji je uključen u nenaplaćena potraživanja na dan 31.12.2005. godine, a koji nije plaćen po podnošenju prijave za period od 1.1. do 31.12.2005. godine, plaća se istovremeno s naplatom potraživanja, i to u roku od pet dana od dana prijema uplate, ali ne kasnije od 30.06.2006. godine.

Član 75.

Popis nenaplaćenih faktura

Obveznici poreza na promet proizvoda i usluga dužni su sačiniti popis svih nenaplaćenih a ispostavljenih faktura, te izvršenih avansnih plaćanja na dan 31.12.2005. godine, koji uključuje obračunati porez za svaki okončani promet dobrima i uslugama, te isti, zajedno s obračunom poreza na promet za period od 1.1. do 31.12.2005. godine, dostaviti UIO.

Član 76.

Popis robe u maloprodaji

Obveznici poreza na promet, koji vrše promet na malo, dužni su sačiniti popis proizvoda na zalihama na dan 31.12.2005. godine.

Obveznici iz stava 1. ovog člana dužni su obračunati PDV u skladu s odredbama ovog zakona.

Obveznici su dužni UIO dostaviti inventurne liste zaliha do 10.01.2006. godine.

Svaki obveznik iz stava 2. ovog člana, koji nije obavezan platiti PDV, podnosi svoj PDV račun do 31.01.2006. i plaća obračunati PDV do 28.02.2006.

Prodajne cijene prati tržišna inspekcija u skladu sa zakonom.

Član 77.

Popis određenih dobara u maloprodaji i ugostiteljstvu

Obveznici koji obavljaju trgovinsku i ugostiteljsku djelatnost, a obveznici su PDV-a u skladu s ovim zakonom, dužni su da na dan 31.12.2005. godine izvrše popis zaliha proizvoda (bezalkoholnih pića, piva, mineralnih voda, sokova, alkoholnih pića i vinskih destilata) po nabavnim cijenama s uračunatim porezom na promet proizvoda. Ista obaveza važi i za druge obveznike koji podliježu obavezi plaćanja poreza a koji svoje obaveze u pogledu poreza na promet obračunavaju na osnovu isporuka prodavnicama ili drugim poslovnim jedinicama.

Ako se iznos poreza na promet koji je uključen u nabavnu cijenu ne može utvrditi, porez na promet utvrđuje se iz stopa obračunatih na osnovu stopa prema Zakonu o porezu na promet.

Liste popisanih zaliha s naznačenim porezom na promet obveznici dostavljaju UIO do *10.01.2006.* godine.

Kada UIO odobri inventurne liste dobara na zalihama prema stavu 1. ovog člana, porez na promet prikazan u inventurnoj listi tretira se, prema ovom zakonu, kao ulazni porez. Obveznik ima pravo izvršiti odbitak ulaznog poreza iz stava 4. ovog člana u srazmjeri s prometom, ali nema pravo na povrat ulaznog poreza po tom osnovu.

Obveznici iz stava 1. ovog člana dužni su izvršiti popis zaliha dobara – duhanskih prerađevina na dan *31.12.2005.* godine, te taj popis dostaviti UIO do *10.01.2006.* godine.

Zalihe duhanskih prerađevina, koje su popisane na dan *31.12.2005.* godine, obveznici su dužni prodavati po cijenama koje su važile na dan popisa dok se zalihe ne potroše.

Prodaju zaliha po maloprodajnim cijenama prati tržišna inspekcija u skladu sa zakonom.

Član 78.

Zahtjev za registraciju za PDV

Lica iz člana 12. ovog zakona postaju obveznici prema odredbama ovog zakona ako su u 2005. godini ostvarili ili procjenjuju da će ostvariti promet koji je veći od iznosa određenog u članu 57. stav 1. ili katastarski prihod veći od iznosa propisanog u članu 44. stav 3. ovog zakona.

Lica iz stava 1. ovog člana obavezna su zahtjev za registraciju podnijeti UIO najkasnije do *30.09.2005.* godine, osim poljoprivrednika koje UIO registrira po službenoj dužnosti.

UIO licima iz stava 2. ovog člana izdaje rješenje o registraciji, najkasnije do *30.11.2005.*, a ostalim licima najkasnije do *31.12.2005.* godine.

Član 79.

Kazne za prekršaje učinjene u periodu između stupanja na snagu Zakona i njegove primjene

Poreski obveznici koji, činjenjem ili nečinjenjem, naprave prekršaj u vezi sa samostalnim obavljanjem poslovne djelatnosti podliježu novčanoj kazni za prekršaje. Poreski obveznik koji:

- (a) ne obračuna vrijednost kupljenih dobara i izvršenih usluga za nabavke na dan *31.12.2005.* (stav 1. člana 73. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara 100% neobračunatog iznosa, a minimalno 500 KM;
- (b) ne plati porez na promet na propisani način i u propisanim rokovima (stav 2. člana 74. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara 150% neplaćenog poreza na promet, a minimalno 500 KM;
- (c) ne plati iznos poreza na promet uključen u neplaćena potraživanja na dan *31.12.2005.* do *30.06.2006.* (stav 3. člana 74. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu koji odgovara 150% neplaćenog iznosa, a minimalno 500 KM;
- (d) ne sačini popis na dan *31.12.2005.* svih ispostavljenih, neplaćenih faktura ili ih ne preda UIO u propisanom roku (član 75. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu od 1.000 KM;
- (e) ne sačini popis na dan *31.12.2005.* svih dobara na zalihama, ili UIO ne preda inventurne liste u propisanim rokovima (člana 76. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu od 1.000 KM;
- (f) ne sačini popis na dan *31.12.2005.* proizvoda po prodajnim cijenama gdje je porez na promet naveden odvojeno, ili ne podnese UIO inventurne liste u propisanom roku (stavovi 1. i 3. člana 77. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu od 1.000 KM;
- (g) ne podnese zahtjev za registraciju u propisanom roku (stav 2. člana 78. ovog zakona) bit će novčano kažnjen u iznosu od 5.000 KM.

Svaki zaposlenik, zastupnik ili posrednik obveznika koji je odgovoran za izvršenje zadataka navedenih u prethodnom stavu podliježe istoj novčanoj kazni kao i glavni obveznik za prekršaje prema stavu 1. u gornjem tekstu.

Kazne propisane stavovima 1. i 2. ovog člana povećavaju se za 50% u slučajevima kada je poreski obveznik:

1. pravio smetnje s ciljem sprečavanja UIO u otkrivanju prekršaja; i
2. počinio prekršaj primjenom sredstava prijevare ili kroz uplitanje trećeg lica koje nije zaposlenik poreskog obveznika i ne zavisi od njega na bilo koji drugi način.

Član 80.

Obustava primjene člana 33. ovog zakona

Izuzetno od odredbi člana 52. ovog zakona, odbitak dijela ulaznog poreza utvrđuje se na osnovu stvarnih podataka o izvršenom prometu dobara i usluga na koje se PDV plaća, do 30.06.2006. godine.

Član 81.

Primjena člana 37. ovog zakona

Član 37. ovog zakona ne primjenjuje se na dobra na zalihama, koja su nabavljena prije 01.01.2006. godine.

Član 82.

Prestanak važenja propisa

Od 01.01.2006. prestaje da se primjenjuje Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 62/04).

Član 83.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu 15 dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 01.01.2006, izuzev odredaba sadržanih u cl. od 72. do 79. ovog zakona, koje se primjenjuju od 01.07.2005.

Ovaj zakon bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

ANEKS 1.
UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI

Stav 5. člana 47.

a) "Umjetnička djela" znači:

- slike, kolaži i slične dekorativne ploče, slike i crteži, koje su u cijelosti izrađene rukom, ustima ili stopalima umjetnika, osim planova i crteža za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske ili slične svrhe, ručno ukrašeni proizvedeni artikli, pozorišne dekoracije, studijska platna koja stoje u pozadini ili slična obojena platna. (oznaka KN 9701);
- originalne gravure, štampane slike i litografije, koje predstavljaju otiske koji su proizvedeni u ograničenom broju primjeraka direktnu u crno-bijeloj boji ili u koloru od jedne od nekoliko ploča koje su u cijelosti izrađene ručno, ustima ili stopalima umjetnika, bez obzira na proces ili tehniku ili materijal koji je koristio, ali ne uključujući bilo kakav mehanički ili fotomehanički proces (oznaka KN 9702 00 00);
- originalne skulpture i statue, u bilo kom materijalu, pod uslovom da su u cijelosti izrađene od strane umjetnika;
- odljevci skulptura, čija je proizvodnja ograničena na osam kopija koju nadzire umjetnik ili njegov nasljednik po pravu (oznaka KN 9703 00 00);
- tapiserije (oznaka KN 5805 00 00) i tekstilni proizvodi koji se stavljaju na zid (oznaka KN 6304 00 00) izrađeni rukom od originalnih nacрта koje su dali umjetnici, pod uslovom da nema više od osam kopija svakog od njih;
- pojedini predmeti od keramike u cijelosti izrađeni i potpisani od strane umjetnika,
- cakline na bakru izrađene isključivo rukom, ograničene na osam brojevima označenih kopija koje nose potpis umjetnika ili studija, isključujući nakit, zlatninu i srebrninu;
- fotografije koje snimi umjetnik i koje odštampa on ili koje se odštampaju pod njegovim nadzorom, potpisane i označene brojevima i ograničene na 30 kopija, uključujući sve veličine i okvirove;

b) "kolekcionarski predmeti" znači:

- poštanske ili taksene marke, poštanski žigovi, koverti prvog dana, prethodno oštambiljani uredski materijal i slično, frankirani ili, ako nisu frankirani, da ne predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja i da nisu namijenjeni za upotrebu kao zakonsko sredstvo plaćanja (oznaka KN 9704 00 00);
- kolekcije i kolekcionarski primjerci od zoološkog, botaničkog, mineraloškog, anatomskog, arheološkog, etnografskog ili numizmatičkog interesa (oznaka KN 9705 0000);

c) "antikviteti" znači objekti osim umjetničkih djela i kolekcionarskih predmeta koji su stariji od 100 godina (oznaka KN 9706 00 00).